NICOLAE
VASILE

clubul

AREFEANA

NICOLAE VASILE

•

CLUBUL

DE DOUĂZECI ȘI UNU DE ANI ÎMPREUNĂ

Înființată în anul 1997, **Editura Arefeană** a avut sediul pe strada Turda, nr. 118, sectorul 1 (cod fiscal 9072728; D.G.F.C.F.S. 127084).

În condițiile în care existau în țară numeroase edituri, dintre care o bună parte deficitare economic, iar mai târziu falimentare, editura noastră și-a asigurat continuitatea și eficiența economică, tipărind, până în prezent, aproape 300 de titluri, cu un tiraj de aproape 300.000 de exemplare.

Ne-am bucurat de colaborarea unor distinși academicieni: Gheorghe Păun, Vasile Tonoiu, Gabriel Țepelea, G. Mihăilă, D. Vatamaniuc, Marin Voiculescu; am tipărit cărțile unor cadre didactice universitare: Gheorghe Bulgăr, Victor Stoleru, Gh. Constantinescu-Dobridor, Marcel Crihană, Nicolae Vasile, Gheorghe Vrabie, Titi Gheorghe Ciulbea; am dat la iveală lucrările de doctorat ale Cristinei Ștefan și Dorinei Donea; am promovat profesori din învățământul liceal: Floarea Necșoiu, Nicolae Tudor, Constantin Voiculescu, Octavian Păun, Nică D. Lupu, Ioana Deaconu, Otilia Zaharia, Valentina Hacerian, Cornel Negrea, Eugen Cojocaru, Ionel Bădără, Valentina Ristea – care au avut prilejul să-și valorifice talentul literar ori să tipărească volume de specialitate, în sprijinul elevilor din învățământul preuniversitar.

Dar întâietatea a fost acordată unor lucrări de beletristică, de reală valoare, semnate de: George Șovu, Gheorghe Marin, Vilia Banța, Elena Ionescu-Colcigeanni, Dorina Donea, Ion Boștinaru, Geo Călugăru, Elena Bădescu-Aref, Victor Pencu, Gh. Popescu-Ger, Gh. Duță-Miclo-șanu, Elisaveta Nica, George Tuță Cătălin, Coriolan Gheție, Ilie Cârstea, Geo Dobrin, Valentina Neofitos, Magdalena Pena, Ioana Stuparu, Doru Popovici, Dumitru Dumitrică, Cezar Bădescu, Stanciu Stănciulescu și Ion Stănciulescu, Nicușor Constantinescu, Mihai Bârdici, Florica Gh. Ceapoiu, George Peagu, Constantin Voiculescu, Patricia Avganți-Buican, Gh. Doroș, Vasile Toma, Bucur Popescu, Caterina Scarlet, Maria Marin, Geo Dobrin, Nicolae Buzoiu-Arefu, Dan Florică, Elena Lupșan și alții.

Începând cu anul 2005, sediul nostru a fost mutat în sectorul 3, Strada Pazon Marin, nr. 1 (Cod Unic de Înregistrare: 17446203) și, datorită omonimiei și a reorganizării administrative, denumirea a devenit **Editura Arefeana**, menținându-ne continuitatea și colaboratorii.

De-a lungul timpului, am tipărit și volume ale unor autori de peste hotare: Elisaveta Nica și Ion Nica, din Canada, Valentina Neofitos, din Grecia, Georgeta Gorun și Ana Maria Oros-Peusquens, din Germania.

Două dintre volumele editate au fost solicitate în cadrul unor schimburi culturale în străinătate: George Șovu – *Misterele din vila părăsită* – în Anglia și Gheorghe Duță-Micloșanu – *Cer vegetal* –, pentru biblioteca de pe lângă Congresul American.

Cu sprijinul Bibliotecii Naționale, continuăm schimbul de tipărituri cu cele mai prestigioase biblioteci și edituri pe plan mondial.

Așteptăm noi oferte, cu garanția unor servicii editoriale cât mai bune.

Consiliul de administrație

NICOLAE VASILE

clubul

Cuvânt-înainte: Ion C. Ștefan

AREFEANA
București – 2018

EDITURA AREFEANA
Str. Pazon Marin, nr. 1, București
Tel.: 021 639 27 31, 0721 985 683
e-mail: cristinastefan3000@yahoo.com
arefeana@gmail.com

Editor: Ion C. Ștefan
Coperta și tehnoredactarea: Dan Amza
Lectura: Constantin Ghiță

Copyright © Nicolae Vasile, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VASILE, NICOLAE
Clubul / Nicolae Vasile ; pref.: Ion. C. Ștefan. –
București : Editura Arefeana, 2018
ISBN 978-606-8143-91-0

821.135.1

Motto:

În socialism, ești ca trenul,
când nu-ți merge motorul, stai,
în capitalism ești ca avionul,
când nu-ți merge motorul, cazi.

(*Punctul de sprijin*)

ȘTIINȚA ŞI POLITICA ÎN VIZIUNEA UNUI TEHNOCRAT

Domnul doctor inginer Nicolae Vasile, profesor universitar și literat de talent, este un om competent, prin modul de abordare a realității imediate.

Poet sensibil, prozator harnic și fermecător, uneori incluzându-se și ca personaj în romanele sale, dramaturg ingenios, rejucându-și piesa, alături de o fermecătoare actriță, cercetător și eseist în domeniul tehnicii avansate: un intelectual complex, trăindu-și cu intensitate clipa.

Cred că este fericit, tocmai datorită acestei autoincluderi literare în tot ceea ce face.

I-am publicat până acum la Editura Arefeana următoarele volume: *Românul ciclic, Dominoul iubirii, Zâna și Viața,* din care am dedus puternica

sa forță de creație, diversitatea și talentul abordării unor subiecte recente; el se adresează direct cititorilor, simplu și explicit, ca și cum ar vorbi unor frați.

De aceea, surprizele pe care ni le oferă de fiecare dată sunt primite de noi cu aceeași statornică bucurie. De exemplu, acest volum, *Clubul* – o construcție reușită, la hotarul dintre știință și literatură: știința se manifestă prin faptul că ne înfățișează un *club* al unor reprezentanți ai tehnicii de vârf, având drept scop promovarea cercetătorilor români între valorile internaționale ale domeniului, cu largi ramificații în Uniunea Europeană și chiar în Africa sau Asia, în țări care aveau o veche tradiție de colaborate cu industria românească.

Totodată, cartea aceasta este literatură de bună factură, relatările fiind făcute de Alex, personajul principal, care urcă toate aceste trepte ale informației mondiale – prezentat nu printr-o duplicitate, ci printr-o analiză lucidă a dezvoltării creației românești, sub cei patru președinți, de după evenimentele din 1989. Bucuria mea constă în faptul că, analizând economicul, literatul depășește faima de moment a politicului. E vorba de un triumf al tehnicii, al logicii, al bunului simț, al mândriei ca român – calități ale autorului și totodată ale cercetătorului în domeniile de vârf care-l interesează.

E o implicare subtilă în două zone esențiale ale existenței umane, domnul Nicolae Vasile dovedindu-și deopotrivă talentul și vocația literară.

Ion C. ȘTEFAN

Să luăm aminte de la natură!...

Energia a tot ce se întâmplă pe Pământ vine de la Soare. De exemplu, vânturile se formează pentru că, deși astrul ceresc luminează uniform, diversele feluri de materiale, precum: apă, păduri, pustiuri, munții, câmpiile etc. se încălzesc inegal, acestea având capacități calorice specifice diferite, de unde rezultă temperaturi diferențiate ale aerului din jurul lor, ceea ce conduce la formarea vânturilor.

Imaginați-vă un experiment simplu, puneți la încălzit, în cuptorul cu microunde, o mâncare de carne cu legume, veți vedea că, după un timp, carnea, ciupercile, conopida, morcovii, broccoli, ceapa etc. vor avea temperaturi diferite. De exemplu, în primul moment, conopida se poate mânca, dar carnea te arde, este prea fierbinte.

În acest tip de cuptor încălzirea se face la fel ca în cazul radiației solare.

Revenind cu explicația, la nivelul planetar, și pentru formarea valurilor există o explicație similară.

La fel este și cu oamenii, doar că locul Soarelui este luat de divinitatea religiei respective, în cazul celor monoteiste, fiind Dumnezeu, care îi veghează pe toți indivizii la fel, dar aceștia nu preiau în același mod învățămintele Domnului. Iluminarea acestora se face diferit. De aici, rezultă și divergențele umane, care se transformă în mișcări sociale, similarele valurilor, vânturilor, din mediile naturale.

De când există lumea, părțile societății umane s-au separat între conducători și conduși.

Conducătorii supremi: împărați, țari, regi, domnitori, voievozi etc. au cultivat divinitatea pentru a se legitima în fața maselor, aceștia arogându-și, chiar, proveniența divină.

Cei din pătura socială săracă, pentru care subzistența a reprezentat mereu o problemă, cred în biserică pentru a fi protejați.

Rămâne o parte de mijloc, între cele două extreme, care dintotdeauna și-au căutat forme de autoprotejare asociative. Această clasă a conținut categorii, care în timp au avut diverse

denumiri, precum: arendași, funcționari, proprietari de pământuri și fabrici, manageri etc., numiți generic, peiorativ sau nu, „boieri". Amintiți-vă titlurile articolelor care relatau despre răscoale și revoluții din istoria mai apropiată sau mai îndepărtată: „țăranii s-au răsculat împotriva boierilor", „domnitorul a căzut că nu l-au mai susținut boierii", „muncitorii s-au revoltat împotriva patronilor" etc., de unde rezultă complexitatea acestui triunghi relațional.

În timp, aceste trei niveluri sociale s-au organizat, aș putea spune, dialectic în:

– Clasa de jos, care, de regulă, dispune doar de forța sa de muncă, s-a organizat în sindicate sau ceva similar acestora;

– Clasa de vârf este integrată fie în case regale, dinastii, cei din țările monarhice, sau curente, familii politice etc., cei din statele republicane;

– Clasa de mijloc, entitate care a căpătat un statut tot mai apreciat la nivelul societăților actuale, s-a dezvoltat mult în statele democratice și a devenit un criteriu de apreciere a prosperității unei țări. Această categorie cuprinde tot ce este între clasa de jos și clasa de vârf.

Reprezentanții clasei de mijloc se susțin prin forțe proprii, sunt profesioniști cu o înaltă educație și au un nivel de trai care le permite să nu depindă de fluctuațiile economico-sociale

minore, ceea ce le oferă o independență de gândire și decizie. Au și ei propriile organizații precum: asociații profesionale, culturale, de binefaceri, ordine, fundații, patronate, camere de comerț, camere agricole etc. Acestea au și o denumire generică de Organizații Neguvernamentale, abreviate ca ONG-uri, denumire de inspirație străină. Personal, prefer o altă denumire, mai aproape de modul de lucru al acestora, decât de neafilierea lor, și anume cea de „Cluburi".

Originile acestora se găsesc undeva în începuturile istoriei, în asociațiile șefilor de bresle, care aveau rolul de a se proteja de abuzurile mai marilor vremurilor și a se ajuta reciproc.

În istoria omenirii există multe cazuri când averi adunate într-o perioadă au fost confiscate de conducătorii generațiilor viitoare, fără ca deținătorii lor să aibă căi de apărare. Cum reprezentanții clasei de vârf s-au asigurat la divinitate, revendicându-se ca trimișii acesteia pe Pământ, au căutat și cei din clasa de mijloc o asemenea garanție. Forma găsită a constat în depunerea la forurile bisericești a unor acatiste, blesteme etc., înregistrate pentru fiecare tranzacție, ca aceia care vor avea tendința de a face abuzuri, privind nerespectarea înțelegerilor, să

știe că au fost făcute toate demersurile pentru a fi pedepsiți de Dumnezeu.

Din aceste proceduri, au mai rămas până în zilele noastre depunerile de jurăminte, cu mâna pe Biblie, a martorilor, înainte de audierile în instanțele de judecată.

În paralel, s-au dezvoltat și metode bazate pe etică și morală care, mai ales în lumea anglo-saxonă, au dat rezultate remarcabile, fiind cunoscute înțelegerile făcute doar printr-o strângere de mână în cluburile ultraexclusiviste, unde nu intră oricine. Acestea funcționează cu o precizie de ceasornic, încât pierderea de vreme cu negocierea întâlnirilor este eliminată, toți oamenii de afaceri respectabili, acceptați în aceste structuri, având programul bine stabilit cu mult timp înainte.

Invitațiile unora din afară se fac foarte rar, cu recomandări din interior și condiționate de mai multe lucruri, inclusiv cele de ținută.

Astfel de reguli s-au extins și în domeniul educației, încât sunt școli primare, licee, universități etc. unde se intră greu dar odată admis, ai un culoar privilegiat pentru tot restul vieții.

Bolnav de dragoste de oameni

Alex ajunsese să conducă o instituție foarte mare după schimbarea socială radicală intervenită în România în anul 1989.

După zeci de ani, când schimbările de conducători ai instituțiilor se făceau doar de sus în jos, în atmosfera revoluționară de atunci, s-a ajuns să conteze voturile oamenilor, iar aceștia, speriați de ce urma să vină, au căutat oameni competenți și de încredere. Problema era că mulți dintre cei valoroși nu doreau să se implice.

Relația lui Alex cu partea de sus a societății, conducătorii guvernamentali, s-a tensionat destul de repede. Deși atunci s-a discutat mult despre timorarea autorităților, aceasta n-a ținut prea mult. Persoane certate cu legea

și rău intenționate, față de interesele naționale, s-au infiltrat ușor în structurile de conducere ale diferitelor organisme decizionale de la nivelurile superioare. Cum moda vremurilor era privatizarea cu orice preț, se tot învârteau pe acolo indivizi ciudați, care veneau cu proiecte gata elaborate, unde pe zona în care își desfășura activitatea instituția lor se afla fie un lanț de supermarket-uri, fie niște clădiri de birouri etc. Evident că aceștia veneau în numele unor șefi de rang înalt și se pretau la tot felul de amenințări, în cazul că îndrăzneai să îi trimiți la plimbare.

Cu partea de jos, cu salariații, situația a fost evolutivă. Aceștia s-au organizat rapid în sindicate și organizații de nesindicaliști, destul de utile și dispuse la negocieri constructive în perioada imediat următoare tulburărilor sociale. Pe măsura trecerii timpului, însă, când indiferent ce management ar fi existat, mai devreme sau mai târziu, s-ar fi ajuns la luarea unor măsuri de eficiență, fără de care instituția nu se putea menține pe piață, situația s-a schimbat, acestea n-au mai fost la fel de cooperante, acoperind pe mulți salariați incompetenți sau chiar indisciplinați.

Sindicatele s-au organizat înaintea patronatelor și, profitând de influența lor asupra

politicienilor, pe care îi sprijinea la aducerea de voturi din rândul sindicaliștilor, au reușit să obțină o legislație care le era favorabilă, în raportul lor cu patronatele, astfel că sindicaliștii erau mai protejați decât înainte, de Codul Muncii din perioada lui Ceaușescu.

Astfel, s-au trezit cu fel de fel de anomalii: existau membri de sindicat ai instituției pe care o conducea, dar care nu erau salariați, ci proveneau din locuitori ai cartierului învecinat, angajați ai altor instituții etc., persoane cu interese divergente. Legea le permitea! Era ca și cum, în viața familială, soților le-ar fi fost permisă aducerea amantelor, respectiv amanților, în familie.

În urma unei analize foarte profunde a situației economice a instituției, ajunsese la un studiu de restructurare, care presupunea și concedieri, premergătoare și legate de negocierile salariale. Sala de Consiliu era plină cu cele câteva zeci de membri ai echipelor de negociere, învăluită în fum, toți așteptând începerea ședinței.

Alex, din experiența anilor trecuți, știa că una din strategiile sindicatelor era să-l enerveze ca apoi să obțină mai multe concesii. De atunci, la orice ședință mai grea, lua cu el cutia cu Aspacardin, din care înghițea două pastile, în mod demonstrativ, chiar în fața lor. Așa a făcut și de data aceea, spre nemulțumirea sindicaliștilor,

fiind un semnal că nu era dispus la cedări iraționale:

– Domnule Director, interveni unul din liderii de sindicat, lăsați nenorocitele alea de pastile! Noi suntem oameni raționali!

– Măi…, așa o fi, dar eu, de când negociez cu voi, am niște ciuperci pe ambele mâini, care, după spusele mai multor dermatologi, nu vor trece niciodată, indiferent de tratament, dacă nu renunț la viață stresantă pe care o duc.

– Noi, oricum, vom încerca să vă protejăm! Știm că stresul nu vine doar de la noi, ci, în mare parte, de la cei care vă tot amenință să ne ia firma de pomană. Să vă apere și Dumnezeu!

– Mulțumesc!

– Noi, presăm și noi cu mărirea salariilor, că viața este grea!

– Da, asta înțeleg, dar vreți și salarii mari și păstrarea unor indisciplinați și puturoși, care n-ar mai avea ce căuta printre noi…

– Ce să le facem, sunt și ei amărâți?

Tocmai începuse să sune telefonul. La început nu i-a dat atenție, dar a intrat secretara care i-a spus că este ceva important. A vorbit din altă cameră, după care a revenit la masa negocierilor:

– Dragii mei, sunt nevoit să întrerupem. Trebuie să merg acasă, câinele este grav bolnav…

Pe loc, nu a comentat nimeni. Dimineața viitoare, însă, la prima oră, liderul sindicatului cel mai revendicativ era la ușă:

– Domnule Director, chiar așa domnule, câinele dumneavoastră este mai important ca noi?

– Măi…, îți înțeleg frământarea… În viața fiecărui om există niște priorități care evoluează de-a lungul timpului. De acum cincisprezece ani, când mi-am asumat această grea sarcină, știi că, an de an, am stat nopți întregi în ședințele astea… Voi nu ați fost tot timpul aceiași, v-ați mai schimbat, dar eu am rămas pe baricade, uneori, chiar singur… Vorbeam, ieri, de ciupercile de pe mâini. Ei bine, tot ce fac este în sensul menținerii lor, cățelul acesta este printre cei puțini care mă ajută ca acestea să mai scadă.

– Să știți că, indiferent de ce simțiți acum, că viața ne-a pus să apărăm poziții diferite, noi apreciem ceea ce faceți și ați făcut pentru noi și vom lupta pentru a vă apăra, dacă va fi cazul vreodată.

– Vă mulțumesc! Să sperăm că nu va fi cazul…

Dreptatea se cucerește!...

Era o frumoasă zi de primăvară, prima lucrătoare, după trei libere, datorate marii sărbători a Paștelui, care, în acel an, se suprapunea și cu un alt gen de sărbătoare, cea de 1 Mai, căreia în epoca trecută i se mai zicea și „Paștele comuniștilor”.

Alex își „savura” ceaiul de anghinare, pe care-l bea dimineața pe stomacul gol, de o bună perioadă de timp, în loc de cafea, din motive de disfuncțiuni biliare. Nu era în cea mai bună stare psihică. Cele câteva zile de repaus îl scosese din obișnuința stresului curent de la serviciu. Înainte de a lua la rând teancul de mape de pe birou, care intuia că vor conține și o grămadă de probleme, de lucruri neplăcute, mai amâna momentul, privind pe fereastră la reînvierea

naturii, care, an de an, își sărbătorea și ea propriul Paște, fiind în fapt renașterea a tot ce este viu pe lume.

Secretara tocmai îl anunța că se află în secretariat și vrea să discute cu dânsul un domn, care susținea că îl cunoaște și are ceva important să-i spună.

L-a primit. Într-adevăr îl știa, domnul Dună lucrase în tinerețea sa în întreprindere, era un fost salariat. Ulterior, se mutase pe la mai multe instituții. În acel moment era unul dintre vicepreședinții influentului „Club al afaceriștilor", agreat de conducerea politică a țării prin diverse acte normative, pentru medierea dintre structurile politice și mediul economico-financiar.

Avusese, în ultima perioadă, câteva tangențe cu reprezentanții de vârf al acestei instituții și chiar era curios cu ce mesaj vine de acolo.

– Bună dimineața, domnule director! Scuze pentru vizita neanunțată, dar am ceva foarte important de discutat cu dumneavoastră.

– Sper că nu este ceva de rău!

– Oh…, nu! Din contră, aș putea zice că ar putea fi de bine, chiar… de foarte bine…

– Mă faceți curios!

– Spuneți-i secretarei să nu ne deranjeze nimeni, măcar o jumătate de oră!

Iată, despre ce este vorba! La Club urmează să se facă alegeri, atât la nivel național cât și la nivel teritorial. Este o mare șansă, dar și un mare pericol. Eu am hotărât să nu mai candidez. Am o anumită vârstă..., nici cu sănătatea nu o duc prea bine... Pericolul este că, în avalanșa aceasta cu firmele mici și mijlocii, există unii care, în aceeași familie, au înregistrat chiar și câteva zeci de firme. Aceștia vor avea multe voturi și riscăm ca niște persoane total nesemnificative, ca realizări, să preia conducerea Secțiunii Industrie, care, după cum știți, dă în mod direct unul dintre vicepreședinții Clubului.

– Dar, de ce au înregistrat aceștia atâtea firme? Nu înțeleg!

– Au apărut niște facilități pe la unele ambasade, chiar ale unora dintre țările dezvoltate, astfel că directorii generali de firme pot obține vizele de călătorie printr-o procedură de urgență. D'asta, au făcut atâtea firme, ca fiecare membru al familiei sau clanului respectiv să fie director general la ceva.

– Păi, cum demonstrează aceasta?

– Cu adeverință de la Registrul Comerțului. Sunt obligați să emită astfel de adeverințe, în conformitate cu datele înregistrate. Directorul general este trecut pe actul de înregistrare al firmei.

– Și… nu se vede acolo că este o firmă de doi bani, înregistrată acum trei zile?

– Regulamentele de la acele ambasade nu specifică mărimea și vechimea firmei. Străinii ăștia nu ne-au învățat încă bine! Sunt convins că acele prevederi se vor schimba, dar deocamdată sunt valabile. Pe mine nu plimbările lor în străinătate mă deranjează, ci faptul că acești indivizi vor avea drept de vot la alegerea conducătorilor Clubului.

– Bine, bine…, dar ce am eu cu toate acestea?

– În principiu, este ideea mea, dar, cum eu sunt un om bine organizat, am discutat și cu Președintele. Mi-a spus că nu are nimic împotrivă, i-ar plăcea să fii în echipa lui. Pentru el nu cred că va fi nicio problemă să fie reales. În general, toți ceilalți, de la alte secțiuni, vor candida din nou și au toate șansele să fie realeși. Doar eu am hotărât să mă retrag.

– Și care ar fi logica conform căreia eu voi putea câștiga împotriva celor cu zeci de firme pe familie?

– Ei…, nu trebuie să devenim chiar atât de negativiști! Dumneavoastră ați reușit să vă creați un bun renume din două direcții importante. Una ar fi că reprezentați, cu mult succes, industria high-tech, atâta cât există ea în Romania. Exporturile de produse de înaltă tehnologie pe care le faceți în Germania, Israel, Italia, SUA etc.

nu au rămas neobservate. Sunt puține firme în România care reușesc să facă așa ceva. A doua direcție este cu cercetarea științifică aplicativă pe care ați transformat-o într-o afacere. Este o evoluție modernă, care a dat rezultate doar în țările foarte dezvoltate. Cercetarea aplicativă este de regulă finanțată de marile firme, care scot profituri uriașe pe această cale.

– Da..., dar aceste realizări de vârf nu au, de obicei, o influență prea mare asupra influențării votului la o instituție precum Clubul, unde trebuiesc oameni bătăioși, buni organizatori, care să reprezinte mediul de afaceri în disputa cu politicienii, pe de o parte, dar și cu sindicatele, pe de altă parte. Aceste relații sunt adesea antagoniste și doar rareori câștigă forța argumentelor.

– Ei..., lăsați, nu vă mai considerați atât de neajutorat! V-am observat, cu ocazia unor evenimente majore, din ultima perioadă, mă refer la alegerile de la Organismul Național de Calitate, cu un număr foarte mare de membri, unde ați câștigat detașat, precum și la Expoziția Națională a Cercetării și Forumul Crans-Montana, de la București, unde ați avut roluri decisive în organizare.

– Într-adevăr, aceste evenimente îmi produc amintiri deosebit de plăcute. Vă mulțumesc pentru rememorarea lor!

– Păi..., aceste evenimente au avut un rol decisiv în formarea convingerii mele de a vă alege ca posibil continuator al meu pe poziția din conducerea Clubului. Aș fi foarte bucuros dacă aș pleca de aici cu promisiunea că o să vă depuneți candidatura la aceste alegeri. Atenție, perioada depunerilor de candidaturi se va deschide chiar peste câteva zile!

– Domnule vicepreședinte, vă mulțumesc foarte mult pentru aprecierea dumneavoastră, care mă emoționează de-a dreptul! O să mă gândesc serios la propunerea făcută, dar nu pot să vă dau un răspuns pe loc. Vă promit, însă, că mâine o să aveți răspunsul meu. Această decizie, în ideea că voi câștiga, va însemna mult în reașezarea activităților mele viitoare și trebuie să mă gândesc foarte serios.

L-a condus până la ieșirea din clădire. În secretariat se adunase o mulțime de persoane. O grămadă de gânduri îl năpădiseră, unele legate de problemele instituției pe care o conducea, altele provenite din discuția pe care tocmai o avusese.

A meditat mult în acea zi. O primă concluzie pozitivă, rezultată din discuția cu juriștii, era că, în ideea câștigării alegerilor, nu va trebui să părăsească firma. Aceasta era membră a Clubului, iar el, ca reprezentant al acesteia, putea

candida, la secțiunea respectivă. Această situație îi ușura decizia pe care urma să o ia. Se legase atât de mult de oamenii din firmă încât nu voia să se implice în nimic care ar fi presupus părăsirea ei. Se crease un gen de relație de apreciere colectivă reciprocă. Petrecea acolo cea mai mare parte a timpului său, iar oamenii căpătaseră o încredere totală în el, verificată prin trecerea cu succes prin crize de toate felurile, la care multe instituții similare nu au rezistat. Singurul pericol pe care îl intuia era din partea politicienilor. Toate partidele importante l-au curtat, dar nu a intrat în niciunul, astfel că nu prea îl aveau la inimă. Din acest punct de vedere, intrarea în conducerea Clubului îi oferea un argument foarte bun de a refuza partidele, statutul acestuia interzicând celor din conducere să fie membri ai vreunui partid.

Se mai gândea și la potențialii viitori colegi din conducerea Clubului.

Cel care tocmai îi propusese să vină acolo reprezenta partea cerebrală a echipei. I se mai spunea și Înțeleptul. În orice problemă abordată nu cădea în greșeala unor influențe politice sau sentimentale.

Președintele Clubului, Tătucul, provenea dintre conducătorii fostelor întreprinderi de comerț exterior, din vremea comunismului, despre care, astăzi, părerile unanime sunt că lucrau și

pentru serviciile de securitate. Ca om, avea stilul activistului comunist tipic, care nu se agita prea tare cu obținerea de bani sau proprietăți, se știe că regimul comunist le limita drastic, dar era foarte abil în utilizarea gratuită, pentru el, rudele și prietenii lui, a fel de fel de servicii ale multelor instituții care depindeau de Club. Tot tipic comunist era și faptul că nu prea agrea să aibă în jur oameni inteligenți și cu opinie. De regulă, pe aceștia, nu îi promova decât atunci când de ei depindea rezolvarea unor probleme de care era deosebit de interesat.

Alex îl cunoscuse cu ocazia organizării Expoziției Naționale a Cercetării Științifice, eveniment de mare amploare susținut de Guvern, care avusese loc la scurt timp după 1990 și de care Tătucul era foarte interesat în a-l găzdui la firma de expoziții a Clubului, pe care o conducea tot el. Atunci au avut posibilitatea să colaboreze și să se cunoască reciproc. A făcut el totul ca după aceea, în mediile guvernamentale și în presă, să tragă destule avantaje din reușita evenimentului.

Cert este că Tătucul a rămas cu o apreciere reală asupra capacităților organizatorice și manageriale ale lui Alex, foarte tânăr la acea dată. Aceasta s-a văzut peste scurt timp, când într-o discuție exploratorie, care a avut loc la cabinetul Primului Ministru, privind capacitatea

României de a se angaja la organizarea ediției viitoare a Forumului Crans-Montana, Tătucul, participant curent la astfel de consultări, a susținut că singura variantă în care ar putea organiza cu succes o expoziție de imagine a României ar fi dacă ar colabora, pentru partea de concepție, cu cei care făcuseră Expoziția Cercetării.

De la următoarea consultare, pe acest subiect, Alex a fost convocat la toate întâlnirile și, în final, a obținut mai multe proiecte în cadrul acestui eveniment de mare amploare internațională.

A fost evenimentul care a repus România pe harta relațiilor internaționale de înalt nivel, după evenimentele din 1989. Cu această ocazie s-au reluat întâlnirile dintre Yasser Arafat și Shimon Peres, după o lungă perioadă de întrerupere. Alex a avut atunci ocazia rară, apărută din motive logistice, să aibă o discuție, între patru ochi, cu primul ministru al Israelului, Shimon Peres, de aproape o oră, în expoziția pe care tocmai colectivul condus de el o organizase. Cu această ocazie, i-a făcut acestuia o amplă prezentare a României, bazată pe elementele expuse acolo.

Deși Clubul era o structură privată și precum și o bună parte din membrii săi, Tătucul avea interes major la mediul politic pentru promovarea unor acte normative de recunoaștere, pe de o parte, și de recuperare a unor proprietăți

ale instituției precursoare, de dinainte de epoca comunistă, a cărei continuatoare se revendica, pe de altă parte.

Așa că cele două acțiuni cu participare guvernamentală, la care Clubul luase parte și fusese sprijinit de Alex, i-au prins foarte bine în promovarea intereselor sale față de Guvern, mai ales datorită faptului că acestea se derulaseră foarte bine și rezultatele lor au fost apreciate.

Punând cap la cap ideile pro și contra candidaturii, a doua zi, a constatat că argumentele pentru erau mai multe decât cele contra, așa că i-a trimis domnului Dună mesajul său de accept.

A FI SAU A NU FI, ÎN AFACERI!...

De acum, pe lângă celelalte sarcini pe care le avea, și pe care de fapt și le asumase singur, nimeni nu-l obligase să ajungă în niciuna dintre pozițiile pe care le ocupa, sigur vor mai apărea și altele, venite de la Club. Asta în ideea că va câștiga alegerile, gândea Alex, când tocmai primise o invitație, pe care Înțeleptul i-o făcuse pentru a discuta anumite detalii referitoare la ceea ce urma să se întâmple în direcția pe care deja o acceptase. Ce mai putea face? Promisiunea, cuvântul dat, devine obligație, mai ales în lumea afacerilor, unde exista destul folclor pe tema că în țările civilizate o strângere de mână este la fel de tare ca un contract.

Trebuie să ajungem și noi acolo, cândva! Clubul avea o serie de facilități pentru organizarea

de întâlniri de tot felul, de la camere de protocol ultraluxoase, de două, patru, șase etc. locuri până la sala mare de cinci sute de locuri, unde se organizau evenimente publice ale mediului de afaceri. La parcul expozițional al Clubului se puteau organiza reuniuni și cu mii de participanți.

Pentru a-l atenționa în ce ambianță selectă intră, Înțeleptul a organizat ca discuția lor să aibă loc într-una dintre acele camere de doua locuri, unde oricând se putea solicita ceva de băut sau de mâncat. Ar fi putut discuta în biroul său, dar a făcut-o intenționat pentru a-și ambiționa interlocutorul, și a reușit:

– Mamă, mamă…, ce este p'aici!… comentă Alex, trecând pe lângă multitudinea de săli, toate cu denumiri de provincii istorice, dar și de mari oameni de afaceri din istoria țării.

– Măi, să știi că România nu a fost totdeauna așa cum este astăzi! Sunt conștient că țara nu trece printr-o perioadă prea fastă, dar ne și place, unora dintre noi, să o prezentăm și mai rău decât este în realitate.

– Nu sunt unul dintre aceia!

– Știu…, și acesta a fost unul dintre argumentele care m-au făcut să mă gândesc la tine, drept continuator al meu aici.

– Există o pornire de a ne văita mai mult decât trebuie, nu știu de unde vine!

– Îți spun eu, că am trăit acea perioadă. Vine din vremea socialismului, când totul era al statului și era mai greu să stabilești adevărul economic al unei necesități. Cine se văita mai frumos, mai convingător, primea, mai ales dacă se pricepea și să perie niște șefi numiți, în cea mai mare parte, pe criterii politice, care nu prea se pricepeau la aspectele de fond ale afacerii pe care o conducea.

– Afaceri… în vremea aceea?

– Da, se făceau și atunci afaceri, și încă foarte mari, doar că aprecierea eficienței lor se făcea la nivel de țară, de centrală, de minister. Prețurile se stabileau politic și puteai cumpăra un produs românesc prost cu prețul de câteva ori mai mare decât se vindea același produs la export, unde calitatea era net superioară, lucrându-se mai atent, mai controlat și cu materiale de mai bună calitate.

Între timp au ajuns la sala respectivă. Era mobilată cu bun gust, chiar și separeurile interioare erau făcute pe bază de lemn de bună calitate, bine lucrat. Masa și scaunele erau din lemn masiv, având un design sobru. Pe pereți erau câteva tablouri, originale, ale unor pictori români.

– Îți place? deschise discuția Înțeleptul, observând perplexitatea lui Alex.

– Da…, frumos. Cine a executat piesele?

– Nu știu să-ți spun cine le-a executat, dar știu cine le-a donat Clubului. Era un obicei, înainte de război, ca marii oameni de afaceri să facă astfel de donații. S-au păstrat în perioada socialistă prin diverse organizații obștești și au fost recuperate ulterior. Clubul a fost înființat pe vremea lui Alexandru Ioan Cuza.

– Să mai spună cineva că afaceriștii sunt oameni lipsiți de gust!

– Da…, hai să comandăm ceva de mâncat, de băut și să trecem la oile noastre!

– De acord!

– Am zis să venim aici pentru a-ți crea o idee asupra instituției în a cărei conducere, la nivel național, eu îți propun să intri. Și eu am avut un șoc când am venit la început aici. Este o schimbare importantă când treci de la o instituție locală, oricât de importantă ar fi ea, la una cu răspândire în toată țara, cu structuri în toate județele și cu un istoric foarte bogat. Toți marii oameni de afaceri ai acestei nații s-au regăsit în diferite perioade în conducerea acestui Club, ei alternând aceste poziții cu unele guvernamentale, chiar la nivel de prim ministru.

– Da, realizez amploarea și importanța!…

– Iată, cum stau lucrurile, referitor la alegeri! Există deja o grupare a firmelor pe domenii, organizate prin patronate și asociații profesionale, cum cred că știi foarte bine, că doar

ești și tu în conducerea unora dintre acestea. Sunt patronate puternice în domeniile: industrie ușoară, mobilă, construcții, mase plastice, industria auto, medicamente și cosmetice etc. După cum vezi, sunt adevărate bresle, ca pe vremuri. În Europa, sunt organizații ale breslelor care funcționează de aproape o mie de ani, continuu, și sunt foarte puternice.

– Da, îmi amintesc de o carte unde se vorbea de câte necazuri a avut Vlad Țepeș cu breslele din Brașov și Sibiu, din cauza vămilor pe care le punea.

– Important, pentru noi, este că tu vii din niște domenii de interconexiuni între bresle, care lucrează cu toate acestea, fiind implicat în conducerile patronatelor sau asociațiilor profesionale din cercetare, energie, standardizare, calitate, tehnologia informației. La Club sunt apreciați astfel de oameni, care pot avea o vedere de ansamblu, o viziune și, prin aceasta, o șansă mai mare de a fi votați.

– Dar văd că v-ați preocupat, nu glumă! De unde vine șansa de care vorbeați?

– Păi, dacă o breaslă are un candidat al său propriu, evident că toate firmele de acolo vor vota omul lor, dar nu toate breslele au candidat. Firmele acestora vor vota candidații ca tine, pe de o parte pentru a nu da putere prea mare unor alte bresle, iar pe de altă parte, pentru a

avea acces la produsele de tipul celor din domeniile reprezentate de tine. În istoria Clubului au funcționat mai mereu astfel de strategii.

– Și cu cei care au înființat zeci de firme în aceeași familie sau clan, ce ne facem?

– Acolo, sper să ne ajute Dumnezeu! Aceștia nu prea au obiceiul de a-și plăti cotizația și astfel, nefiind la zi cu plata acesteia, nu vor putea vota.

– Deci, nu avem nimic anume de făcut, doar de așteptat ziua primului tur de scrutin. Apropo, când știm cine s-a înscris?

– Mai sunt câteva zile, după care trebuie făcută un pic de campanie.

– Campanie?

– Da, campanie, dar nu ca la politicieni. Trebuie făcute câteva întâlniri cu șefi de patronate sau asociații profesionale din domeniile care nu au candidat propriu. Am eu niște propuneri, poate ai și tu unele. Gândește-te!

– Da…, o să mă gândesc!

– Nu așa la Sfântu' Așteaptă, acum! Uite, la ce m-am gândit eu. Sunt multe firme din domenii noi, precum cele care fac termopane, care nu au apucat să se organizeze, încă. Acum, când mai sunt eu în această poziție, o să convoc o reuniune cu ei, cu o încercare de a le trezi conștiința de apartenență la o breaslă, și acolo o să te prezint ca viitor înlocuitor al meu.

– Bună idee!

– Tu ai ceva similar, din alte domenii noi?

– Aș avea! Mă gândesc la cei din domeniile economisire de energie, surse noi de energie, care vin puternic din urmă; nu s-au organizat, încă, în patronate și am lucrat cu ei pe parcursul evoluției lor.

– Da, mi se pare o idee bună! Ar mai fi ceva de discutat?

– Da, m-ar interesa care este poziția lui Tătucu?

– Nu are o poziție anume. El a fost tot timpul preocupat de comerț, unde a activat toata viața, la industrie, merge pe mâna mea.

S-au despărțit cu convingerea că proiectul inițiat de ei are șanse bune de izbândă.

Noaptea care a urmat, în vis, Alex a retrăit o întâmplare petrecută în primii ani de după revoluție, când, intrat deja destul în ale afacerilor, și-a petrecut o zi la Zürich, în compania unuia dintre cei mai mari oameni de afaceri elvețieni, al cărui reprezentant în România, al uneia dintre firmele acestuia, era.

Sosise la hotel din seara precedentă, pentru că Barosanu, cum i se zicea elvețianului printre români, îi fixase întâlnirea la ora șapte dimineața, în restaurantul hotelului respectiv. Seara, a încercat să-i dea un telefon să-i spună că a

ajuns și totul este OK. După mai multe încercări, la mai multe telefoane, a renunțat, telefoanele respective fiind închise sau nu răspundea nimeni la ele.

Dimineața, la ora șapte fix, cel așteptat era la locul întâlnirii, cu cel mai natural zâmbet pe față:

– Bună de dimineața, îl întâmpină el pe Alex, cu limba sa română învățată de la nevastă. Ajunsese cu câteva minute după elvețian, deși niciodată nu întârzia la întâlniri.

– Am întârziat eu?

– Nu, am ajuns eu mai devreme. A venit avionul mai repede. Am venit direct de la aeroport, tocmai din Africa de Sud. Am dormit în avion mai bine de zece ore, dar n-am mâncat. Așa că, hai să mâncăm pe fugă pentru că avem o zi plină.

După micul dejun, au cutreierat tot orașul, pe la diferite birouri și căsuțe poștale, unde răspundea la corespondența venită cât a fost plecat. Mapele cu scrisori le-a luat în mașină și le citea în timp ce conducea. La un moment dat a fost sunat de la Constanța, unde avea comandat, la Șantierul Naval, un vapor. Cel de acolo îi spunea că în ziua respectivă nu se poate vopsi, conform programului, pentru că plouase și nu erau suprafețele uscate. Imediat a sunat la o firmă din zonă, care avea helicoptere, pentru a merge la acel vapor, să-l usuce mai repede cu fluxul de aer de la elicea aparatului de zbor.

După astfel de alergături, au mers la un teren de golf din apropierea orașului să ia masa de prânz. Acolo, în drumul spre sala unde aveau să mănânce, au trecut pe lângă altele pe care scria „Sala Miliardarilor", au trecut, urma „Sala între 500 milioane și 1 miliard", au trecut și de aceasta, urma „Sala între 300 milioane și 500 milioane", unde au intrat. Alex nu a reușit să vadă dacă era vorba de dolari sau franci elvețieni.

Înăuntru nu era cine știe ce lux și nici multă lume. La o singură masă erau câțiva bătrâni și acolo au mers. Niște foști conducători de mari firme multinaționale, un fost medic șef al Zürichului, aceștia erau colegii de nivel de avere ai Barosanului. O fătucă, având aspect de țărăncuță de pe la noi, a venit la masa unde avea să comande fiecare, scriind cu niște creioane boante, consumate până mai rămăsese câțiva centimetri din ele, pe niște formulare tipizate copiate la xerox. Nu plăteau pe loc, fiecare avea un cont acolo, pe care-l alimenta din când în când. Unul din cei prezenți a vrut să facă plata, atunci, pentru ce se adunase pe o perioadă anterioară. A scos din buzunarul de la blugi, doar venise la golf, o legătură din cârpă, cu banii roluiți, precum babele de pe la noi. Nu i-a lăsat fetei niciun firfiric bacșiș!

După ce l-a prezentat pe Alex celorlalți, a urmat o discuție despre ce se întâmplase în România, despre o evoluție pozitivă a mediului de afaceri de la noi, invitându-i pe toți să investească. Nu uita să spună de cea mai importantă dovadă de încredere a sa în țara noastră, aceea că era însurat, de o viață, cu o româncă și nu a regretat niciodată.

La plecare, era într-o oarecare grabă în drum spre hotel, Alex crezând că vrea să ajungă și el acasă, să doarmă. Nicicând, nici nu avea să treacă pe acolo, unde nu era nimeni. Fiica sa era la Londra, la studii, iar soția, la București, unde se grăbea să ajungă și el. De fapt, se grăbea să ajungă la aeroport.

Asta era o mostră de zi din viața unui mare om de afaceri.

Alex urma să plece a doua zi, cu trenul, spre Viena, unde avea o altă întâlnire. Ajungând mai devreme în gară, a ieșit la o scurtă plimbare pe aleile frumosului parc din apropiere. La un moment dat a auzit vorbindu-se românește în apropiere. Era o familie, cu un copil într-un cărucior. Când au ajuns suficient de aproape de el, Alex le a zis, în românește, „Bună ziua". Cei doi au luat-o la fugă cât i-au ținut picioarele, mai, mai să scape și copilul pe jos.

Barosanu, când îi vorbea la superlativ pe români, la clubul milionarilor de la terenul de

golf, nu avea de unde să știe toate dedesubturile românilor care deja umpluseră aeroporturile, gările, parcurile etc. din marile orașe europene.

Visul, care nu făcea altceva decât să-i reamintească de o întâmplare trăită, l-a pus pe gânduri pe Alex, făcându-l să mai adauge niște elemente contra în decizia pe care o luase de a candida la conducerea Clubului. El făcuse, până atunci, un management static, cu șoferi și secretare împrejur, și ceea ce văzuse și auzise din activitatea Barosanului îl pusese serios pe gânduri. Alex nu avea nici măcar carnet de șofer, nu își lucra singur corespondența pe calculator și, ceea ce era și mai rău, nu avea acea disponibilitate de a fi permanent plecat de acasă, de a-și petrece toată viața prin avioane, trenuri, aeroporturi, gări, hoteluri etc. Adevărul este că un mare om de afaceri nu mai are familie, afacerea devine casa lui.

Înainte de alegeri și în timpul derulării lor, scenariul Înțeleptului a funcționat perfect. Din cei șase candidați, din primul tur de scrutin, Alex a ieșit al doilea, pe primul loc fiind un contracandidat de la unul dintre patronate. La al doilea tur, concurentul său a rămas practic cu voturile breslei sale, celelalte adunându-se la el, care a câștigat, astfel, detașat.

Automobilul, pâinea noastră cea de toate zilele

După alegeri, probabil se întâmplă la toți și la orice fel de alegeri, există un moment de satisfacție amestecată cu teamă, pe care îl trăiești doar tu cu tine, când îți faci în minte o rapidă „analiză swot" (abreviere după denumirea în limba engleză a cuvintelor puncte tari, puncte slabe, ocazii și pericole) referitoare la noua poziție pe care ai dobândit-o.

Evident, țintele propuse și promise în campania de dinainte de alegeri vor fi atinse dacă reușești să-ți folosești la maxim punctele tari, să eviți influența punctelor slabe, să utilizezi ocaziile care apar și să ocolești, pe cât posibil, pericolele care ar putea să-ți iasă în cale.

Momentele plăcute ale oricărui început sunt cunoașterea colegilor învingători care vor constitui echipa de lucru viitoare. Structurarea mediului de afaceri era, atunci, bazată pe elemente de teritoriu și de domeniu. Cele de teritoriu erau constituite din reprezentanțele județene, iar cele de domeniu erau comerț, industrie și servicii. Mai era și o secțiune a membrilor colectivi în care intrau patronate, asociații profesionale, fundații etc.

Pentru fiecare din acestea se alesese un președinte, care, la nivelul național devenea vicepreședintele Clubului, iar unul dintre ei devenea președinte, care se alegea de către un colegiu, ai cărui membrii fuseseră la rândul lor aleși. Membrii colegiului erau și ei împărțiți pe cele cinci secțiuni, membrii colegiului din fiecare devenind biroul executiv al respectivilor președinți de subdiviziuni.

Cei cinci fiind deja aleși de votul popular, adică al tuturor membrilor, precum și membrii colegiului, mai rămânea să fie ales președintele. Nimeni nu avea nicio emoție în acest sens, Tătucu fiind unanim apreciat atât de afaceriști, dar și agreat în mediul politic de la putere, în acel moment. Colegii aleși ai lui Alex, de la celelalte secțiuni, erau: Lunecosul, la comerț, Gomosul, la servicii, Șiretul, la membrii colectivi și Împăratul, la filialele teritoriale, toți mult

mai în vârstă decât el, oameni care deținuseră poziții influente și pe vremea socialismului. Nu lucrase direct cu niciunul dintre ei până atunci.

Înțeleptul mai candidase totuși pentru colegiu, ca, din această poziție, să intre automat în biroul de la secțiunea industrie, de unde să-i fie util în continuare lui Alex. Îl atenționase pe acesta asupra președintelui de la teritoriu, Împăratul, care venea cu mari ambiții și dorință de schimbări radicale în structura Clubului, unele justificate, altele nu, dar toate susținute foarte agresiv și cu destule influențe politice, deși statutul Clubului interzicea conexiunile afacerilor cu politica.

Plină de satisfacții a fost prima ședință a biroului de conducere a secțiunii, unde a întâlnit pe conducătorii unora dintre cei mai mari producători industriali din: industria auto, ciment, mase plastice, mobilă, industria cărnii, medicamente și cosmetice, industria ușoară etc., printre care și contracandidatul său din alegeri, reprezentanți de mare calibru ai industriei românești.

Cea mai mare plăcere a fost reîntâlnirea cu Constantin Stroe, directorul general de la Dacia, dar și președintele unei asociații a producătorilor de piese auto, la nivel național, pe care-l cunoștea din copilărie, ei născându-se în două sate vecine.

Gândul îi zbură la momentul primei întâlniri! Era pe la jumătatea anilor ’60, când pe câmpul din zona centrală a unui sat din județul Dâmbovița, acolo unde de Sântămărie se organiza un bâlci, care aduna lumea de pe toată valea aceea, unde, din când în când se joacă fotbal, iar în restul timpului păsteau vacile. Se disputa un meci de fotbal de mare interes local, dintre echipele a două sate alăturate.

Era perioada de mare avânt fotbalistic al zonei, când în fotbalul românesc începuse epoca marelui Nicolae Dobrin. Fiecare echipă avea vedetele ei, chiar și doi fotbaliști de prin rezervele de la FC-Argeș, care nu au făcut ulterior cariere fulminante, dar, atunci, erau niște tinere speranțe.

Fiecare echipă avea și câte un student, categorie foarte rară pe atunci în localitățile rurale. Constantin Stroe era student la Politehnica din București. Restul erau profesori de pe la școlile din cele două sate și muncitori de la noile fabrici din zonă. Atunci, Alex era elev și suporter al echipei celelalte. Era interesat de fotbal, dar cel puțin la fel de interesat de studentul echipei adverse, pentru că și el dorea să devină cândva inginer.

Așa l-a cunoscut pe Constantin Stroe… Acesta era pasionat de sport, dar cel mai mult îi plăcea tehnica. Deschiderea fabricii de automobile

de la Colibași, pe locul unei foste fabrici de șuruburi, îi dădea mari speranțe pentru cariera sa viitoare.

Anul următor, amândoi au ajuns la Pitești, Stroe la fabrica de automobile, iar Alex la spital. În urma unui accident din timpul unui meci de fotbal, în curtea școlii, a petrecut mulți ani prin spitale. Viața a făcut ca ei să nu se mai revadă mult timp de atunci. Când s-a întâmplat totuși, după 1989, unul era directorul general al celei mai mari întreprinderi industriale din țară, Dacia, iar celălalt ocupa aceeași poziție la una dintre cele mai mari firme de înaltă tehnologie.

A vrut Dumnezeu ca niște copii sărmani, ai unor locuri uitate de lume, să reușească în viață. Până să se întâlnească la Club, mai colaboraseră în domeniul automobilului electric, în cercetare-inovare, în Asociația „Fiii Satului", la restaurarea bisericii din sat etc., doar contractual sau de plăcere, nu strategic, cum încercau ei să pună la cale, chiar din prima ședință. După aceea au luat masa împreună și au avut o discuție plină de amintiri și speranțe:

– Am fost surprins când te-am văzut pe hârtiile acelea de la Club, privind alegerile! a început Stroe. În capul meu, tu ai fost totdeauna cel cu lucrurile complicate, cercetare, inovare, fel de fel de treburi neconvenționale, eu fiind opusul, cel cu soluțiile simple. Cred că cei de la Club au

nevoie de mintea ta pentru a le descâlci tot ce au ei de făcut p'aci. Dar să știi că nu va fi simplu! Eu îți voi da tot sprijinul.

– Mulțumesc! Să știi că ceea ce trebuie făcut la Club seamănă mai mult a inovare decât a industrie, deși partea mea se cheamă secțiunea industrie. Este vorba de strategii, de management strategic, care se modelează matematic cu teoria sistemelor, ceva care vine din ingineria calculatoarelor.

– Nu le am p'astea, eu sunt cu fiarele, mecanică, dar ș' astea se lasă greu. La cele cu strategii matematice, te las pe tine, dar cred în tine, că le vei rezolva.

Management există și la fiare, și încă al dracului de greu, pentru că tot ce leagă ceva anume cu omul și cu banul, este foarte greu.

– Înțeleg, dar să știi că văzut din afară, tot ce ai reușit tu să faci este extraordinar. Eu le dau ca model de bune practici la studenți exemplul tău.

– Da, da..., am uitat că tu ești și domnu'... profesor!... Uite, p'asta iar n-am putut s-o învăț!... Eu fac, nu spun la alții cum să facă!

– Ei..., și învățământul este ceva greu! Simt cum trece timpul pe lângă noi și nu facem nimic bun cu educația noilor generații. Aici, greu este să-i faci pe tineri să te asculte, pentru că ei au un

auz foarte selectiv. De când cu atâtea libertăți, ei au ales-o și p'asta, cui fac onoarea de a-i asculta.

– Ai pus punctul pe „i"! Pe cei mai mulți nu-i ascultă pe bună dreptate, nu au ce auzi de la ei. Tinerii vor să audă pe unii care au făcut ceva, nu pe cei care le povestesc ce au făcut alții.

– Ai dreptate! Mă uitam la cei de la Politehnică, la vizitele tale acolo. Îți sorbeau cuvintele! Există multă profesorime, astăzi, care nu a intrat măcar o singură dată într-o fabrică! Nu vorbesc decât de citări, de ISI etc.

– Hai, să vedem ce putem face noi, împreună, la Club! Poate și legătura școală-industrie ține cumva și de ce vom face noi aici. Sper să nu facem doar hârtii și vorbe!

– Păi, eu aș începe altfel! Spune-mi ce blochează acum sectorul auto și apoi vom căuta o soluție, prin metode specifice.

– Nu știu…, în lumea asta plină de concurențe și contradicții am ajuns să-mi fie frică și să spun ce mă doare. Mă refer ca instituție. Eu, la firmă și la asociație, simt cum ar trebui să mă rup în două, interesele lor sunt divergente. Dar, totodată, eu cred că am dreptate și voi lupta ca ambele părți să înțeleagă că, pe moment, ele trebuie să lucreze împreună.

– La ce te referi?

– Păi, firma s-a privatizat și a ieșit așa cum am vrut eu, dar acum, ca oricare, se gândește numai la profit.

– Și nu este normal? Nu este profitul esența economiei de piață?

– Da, dar tot normal este ca profitul să fie pe o perioadă lungă, nu să fac profit mare acum și la anu' să dau faliment…

– Tot nu înțeleg!

– Bine, bine…, s-o iau ca la școală! Încă de la privatizare, eu am susținut ideea că firma asta nu va merge, nu va produce profit, decât dacă cea mai mare parte din componente se va produce în țară. Cele din import sunt prea scumpe și nu intrăm în preț. Fabricile de componente din țară nu pot fi acoperite cu comenzi doar de noi și dacă ei se vor închide, atunci vom ajunge unde am spus că nu e bine, la import de componente. Corect?

– Corect… Ce ai vrea să faci și nu poți?

– Păi, ar trebui să-i ajut să aibă capacitățile încărcate, să aibă oamenii ce lucra, iar eu să am piese ieftine.

– Și bune!

– Dacă au comenzi, au bani și se pot dota cu echipamente moderne, deci și calitatea se va îmbunătății.

– Cine te împiedică să-i ajuți?

– Păi…, mă apuc eu să ajut concurența?

– În situația asta, da, pentru că ajutându-i pe ei, te ajuți și pe tine! Și nici nu încalci nicio regulă. Clubul va organiza o întâlnire cu producătorii auto din toată Europa, unde vor fi puși în contact cu fabricanții români de componente și să vezi ce va ieși din asta.

– Poți tu face asta?

– Da, de ce nu?

Au făcut-o și au fost întâlniri, la Club, cu desenele pe masă, a zeci de reprezentanți din fiecare parte. Piața românească de componente auto a crescut la niște cifre de neimaginat înainte. Producătorul de automobile român a crescut, de asemenea. După un timp, s-au reîntâlnit la o discuție, în alt context:

– Auzi, nici în visele mele cele mai frumoase nu am crezut că vom ajunge aici…

– Adică?…

– Păi, am depășit numărul de mașini produs pe vremea lui Ceaușescu! Cine ar fi crezut? Și asta în condițiile în care atunci, erau cozi de ordinul anilor, la livrare, iar acum trebuie să facem marketing, să ne găsim singuri clienții.

– Foarte bine! Știam, că doar vuiește toată presa. O știre ca asta nu putea scăpa… Înțeleg că ne vedem de plăcere?

– Totdeauna ne întâlnim de plăcere, dar mai discutăm și afaceri.

– Ca de exemplu?

– Ca de exemplu, avem nevoie de și mai multe componente auto. Nu mai găsim producători noi. Nu putem face, prin Club, o analiză pe toată țara, privind găsirea unor posibili ofertanți?

– Putem face. Tocmai am mai demarat așa ceva pentru firme de IT, împreună cu Varujan Pambuccian. Și acolo creșterea a fost foarte rapidă și acum este lipsă de forță de muncă.

– Deci este de bine, nu de rău?

– E de bine, dacă găsești soluție, dacă nu, nu! Am pierdut odată un client german, de niște piese pentru roboți industriali. Când mi-a dublat cererea, am jubilat, cu ceva eforturi de organizare și investiționale, am reușit să ne adaptăm, dar când a cerut mărirea de încă cinci ori pe atât, n-am mai putut. Aici intervine rolul asociațiilor de producători.

– Și, deci cu problema mea, cum rămâne?

– Solicit, prin filialele Clubului, situația din toate județele și în funcție de răspunsuri, va trebui să organizăm niște deplasări la fața locului.

După un timp, au găsit ceva capacitate disponibilă în zona Moldovei. Au făcut o deplasare la Iași, unde, cu sprijinul Consiliului Județean, au adunat reprezentanți ai unor firme din mai multe județe limitrofe. Rezultatul a fost pozitiv.

La întoarcere, în mașină, au avut timp pentru a discuta și alte probleme. Atunci, Alex a considerat că este momentul oportun pentru a iniția o discuție pe care o tatona de mai mult timp. Era vorba despre o extindere a producătorului auto, în România, și spre probleme de cercetare, proiectare, inovare, experimentări etc.:

– Nu crezi ca ar fi momentul ca patronii tăi să investească și în probleme din alea pe care tu le numești „complicate”? Ar fi o dovadă de încredere în capacitatea românilor, după atâtea succese pe partea de producție?

– Ți-ai propus să-mi strici drumul?

– Nu, nu…, vorbesc serios! Eu și alte mii de oameni din structura mea trăim din astfel de activități, care, într-un cuvânt, se cheamă dezvoltare. Este același raționament ca și la producție, adică facem dezvoltare bună calitativ și la prețuri relative mici față de concurență. Și cercetarea-dezvoltarea trebuie gândită tot ca o afacere!

– Mă pui în dificultate! Eu, când cred în ceva, lupt până în pânzele albe, dar când nu, am sentimentul că fac ceva incorect, că încerc să fac o favoare cuiva, în cazul ăsta, ție.

– Nu gândești corect! Nu ți-aș cere eu așa ceva, dar ar fi o inițiativă foarte justificată. Pe de altă parte, tu ai depășit de mult limita la care

cineva te-ar mai putea bănui de rele intenții. Ești o persoană foarte merituoasă, ar trebui să ți se facă statui în mai multe orașe din această țară. Doar credibilitatea ta ar putea urni din loc un asemenea proiect. Ar însemna o implicare la un alt nivel valoric a expertizei românești din industria auto.

A rămas tăcut pe tot restul drumului, dar nu părea supărat, ci mai degrabă preocupat. Alex avea sentimentul că a atins acolo unde trebuia, iar interlocutorul său gândea deja la eventualele variante de soluții.

După ceva timp, a luat ființă, la Titu, cel mai mare centru de experimentări al Firmei Renault, din afara Franței.

REGENERAREA ENERGIEI NOASTRE SE FACE FĂRĂ NOI!

Domeniul Surselor regenerabile de energie, dar mai ales oamenii care conduceau firme din acest domeniu de avangardă, contribuiseră la alegerea sa în conducerea Clubului, astfel încât Alex se simțea obligat să întreprindă ceva semnificativ pentru promovarea acestuia.

El cunoștea inițierea primelor demersuri în această direcție făcute de un ministru vizionar din perioada socialismului, era vorba de Mihail Florescu, de asemenea, știa că, prin inițiativa legislativă a deputatului Varujan Pambuccian, se aprobaseră deja câteva acte normative în domeniu. Evaluarea potențialului țării noastre în domeniu se făcuse dinainte de 1989, prin eforturile unor institute de cercetări, rezultatul

obținut fiind unul foarte promițător. Dar erau necesare investiții foarte mari, a căror finanțare era imposibil de suportat din surse interne. România nu avea atâția bani de investit...

Situația devenise contradictorie, precum altele similare în diverse perioade ale istoriei României. Dispuneam de un potențial valoros, pe care singuri nu-l putem valorifica, iar dacă apelăm la investitori străini, pierdem controlul administrării acestuia, câștigând mult mai puțin decât ne-am fi așteptat.

Era la Bruxelles, fiind membru în juriul Salonului Internațional de Invenții de acolo. Pe lângă implicarea sa în afaceri, care îl adusese într-o poziție importantă în Club, avea și o semnificativă prezență în lumea invențiilor, unde evoluase până la poziții înalte la nivel internațional. Într-o pauză de jurizare, a ieșit din expoziția de invenții pentru o mică plimbare prin Centrul Expozițional care avea multe alte pavilioane și unde se desfășurau, în paralel, o serie de evenimente. I-a atras atenția afișul uneia dintre întâlniri care se chema „Investiții în Sursele regenerabile de energie, în România".

Deși ieșise doar să se relaxeze puțin, a intrat totuși, din curiozitate. Era prea incitantă această întâlnire să nu vadă despre ce este vorba, eventual să ia niște materiale elaborate pentru acest

eveniment, cum se practică în țările dezvoltate la asemenea ocazii. A intrat și cu gândul că va întâlni acolo niște reprezentanți ai României, pentru a schimba opinii din domeniu. Surpriză… Nu era niciun român înăuntru! Deci, se discuta despre investiții în România, fără participarea românilor.

A stat un timp liniștit în sală, care era aproape goală. Activitatea se desfășura exclusiv într-un fel de prezidiu unde dezbaterea era foarte aprinsă. La un moment dat, a considerat că era timpul să intervină. Discuția se purta în limba engleză.

– Scuzați, pot să am o intervenție!

– Da, vă rog. Cine sunteți? a răspuns politicos cel care părea a fi moderatorul discuției.

– Sunt din România și văd că despre aceasta este vorba! Mă interesează subiectul discuției. Fac parte din conducerea unei structuri a mediului de afaceri din țara mea. Mă surprinde că nu participă nimeni din România, deși se discută despre investiții în sursele regenerabile de energie de acolo.

– Nu este cazul, încă, dar va veni și acel moment!

– Pot afla care este fondul dezbaterii și dacă vă pot fi de folos cu ceva?

– Nicio problemă!… Luați de pe acea masă materialele pregătite pentru această întâlnire,

unde veți găsi toate detaliile. Pe scurt, aveți un potențial uriaș de surse regenerabile, dar nu aveți o structură de exploatare a acestora, adică de producerea și transportul acesteia în străinătate.

– Dar de ce este necesar transportul în străinătate?

– Pentru că aveți mult mai multă decât puteți consuma. Ce este mai rău, este că, în cazul transportului, nu există nici legislație care să permită investiții străine, iar fonduri proprii nu aveți.

– Cunosc domeniul și pot media o discuție pe acest subiect.

– Excelent! Transmiteți acasă că suntem dispuși să suportăm fondurile de investiții, atât pentru producere cât și pentru transport, dar faceți legislația care să ne permită recuperarea ei într-un timp onorabil.

Moderatorul i-a dat o carte de vizită. Era de la o puternică asociație de investitori.

Când s-a întors în țară, a discutat cu cei care conduceau instituțiile respective. Referitor la producerea energiei regenerabile nu era nicio problemă, dar în ceea ce privea transportul, exista o lege care prevedea că firma care se ocupa de domeniul respectiv trebuie să aibă capital integral de stat, clauză care, ulterior, în urma unor dezbateri lungi și cu scântei, s-a

modificat de la integral la majoritar, iar investițiile străine aveau toate condițiile să înceapă.

Alex se vedea în situația ca una din țintele importante pe care și le propusese, la intrarea în Club, să fie pe cale de a se realiza. Dar mai era mult până departe!...

Marele scriitor și filozof francez, Antoine de Saint-Exupéry, avea o vorbă, plină de adevăr, valabilă pentru toți oamenii și toate popoarele, care spunea: „Pune-i să construiască ceva împreună și vor fi cei mai buni prieteni, dă-le ceva degeaba și vor deveni cei mai mari dușmani!" Așa s-a întâmplat și cu românii, în cazul acelor investiții...

La început, aproape toți participanții la luarea deciziilor, consilieri, primari, președinți de consilii județene, parlamentari, miniștri etc. au fost, instinctiv, contra, găsindu-și un suport în sloganul „Nu ne vindem țara!" Au urmat vizite de informare, mai ales în Germania și Austria, să vadă cum este în alte țări, ce efecte economice și de mediu au aceste investiții. Unii, efectiv, au înțeles, alții, s-au mulțumit cu plimbarea și, de rușine, nu s-au mai opus, dar au fost și dintre aceia care, înțelegând ireversibilitatea demersului, au continuat cu oponența, chiar au devenit și mai agresivi, pentru a-și maximiza posibilele câștiguri personale viitoare. Formele de

împiedicare a investițiilor în domeniul surselor regenerabile au căpătat și aspecte penibile. Astfel, „teroriștii de mediu", cum i-au numit unii, care au făcut mult rău unor obiective industriale, într-o țară ca România, care oricum poluează, pe medie, mult sub limitele permise, au găsit o metodă ridicolă de a fi împotrivă, susținând că sursele eoliene din Dobrogea conduc la dispariția popândăilor de câmpie din acea regiune. Pentru a fi deblocate proiectele dintr-o anumită zonă a fost nevoie să fie organizată, de către Club, o întâlnire a investitorilor englezi, cu ambasadorul Angliei și ministrul mediului pentru a tranșa problema protecției acestor vietăți simpatice, nu că cineva ar avea ceva împotriva lor, dar efectiv nu le era periclitată viața și nici evoluția viitoare.

A doua fază, după ce proiectele au început să curgă, a fost lupta dintre diferitele autorități, care să elibereze autorizațiile și, deci, care să încaseze partea de taxe și impozite aferente. S-a ajuns chiar la confruntări fizice, cu arme și muniții, între reprezentanții unor localități vecine.

Când etapa investițională era aproape gata și ar fi urmat exploatarea liniștită a unui domeniu de vârf, printre puținele în care nu mai ocupăm fatidicul penultim loc din Uniunea Europeană, înaintea Bulgariei, autoritățile române și-au dat cu „stângu-n dreptu'" cum se zice la țară.

La inițiativa unui ministru, care se remarcase anterior, doar cu performanțele de organizare a lipitului de afișe electorale într-un județ, legiuitorii s-au apucat să schimbe regulile domeniului, periclitând recuperarea fondurilor investite, care fuseseră obținute prin creditare de la bănci, pe baza garanțiilor oferite de stat că acestea vor fi menținute o perioadă certă, menționată în actele normative respective.

Astfel, ceea ce se prefigura ca o poveste de succes a devenit o dispută juridică cu un final incert, dar cu efect negativ și asupra altor investiții străine ulterioare în România.

Totuși, ceva bun rămâne, o experiență dobândită, specialiști creați, specializări în universitățile tehnice și, nu în ultimul rând, încrederea că sursele regenerabile reprezintă o alternativă reală pentru momentul când sursele fosile nu vor mai fi sau nu vor mai fi avantajoase din punct de vedere economic, nu vor mai fi durabile din punctul de vedere al impactului de mediu. Acest pericol a fost conștientizat de profesorul român Nicolae Georgescu-Roegen încă din 1968, într-o carte publicată la Universitatea Harvard, fiind un adevărat precursor al conceptului numit Dezvoltare Durabilă, atât de mult discutat în prezent.

Raiul Egiptului

Era o zi de februarie. Din țară, știrile erau alarmante, din motive de vreme, multe șosele, sate, orașe erau blocate. Alex era într-o mașină de lux pe care Clubul oamenilor de afaceri din Cairo i-o pusese la dispoziție să facă o deplasare la Alexandria, la organizația similară de acolo. Fiecare țară are raiul său, pentru țara faraonilor, acesta era marele oraș din Delta Nilului.

Pe drum, în zona de pustiu, se gândea la noua sa responsabilitate, cea de coordonator al Clubului pentru țările arabe. Până atunci, nu fusese niciodată acolo.

Prima vizită o făcuse în Liban, după un drum destul de lung și obositor, care se termina la Beirut. Acesta, după paisprezece ani de război,

arata mai bine decât Bucureștiul pe timp de pace.

Avea deja experiența genului de activitate. Când, într-o zi, avea o singură acțiune, aceasta se termina cu o masă și totul era bine. Când avea mai multe evenimente, trecea de la unul la altul, fără să ajungă la niciunul la faza cu masa, așa că, seara, ajungea acasă mort de foame. De data aceea, ajunsese, nu acasă, ci la un hotel de cinci stele din capitala Libanului. După cele necesare cu acomodarea, urma să se întâlnească cu gazdele, la restaurantul hotelului.

Pentru început, au intrat într-o sală unde erau numai salate. Dar ce salate!... Nu știa că urmează și altceva și s-a îmbuibat cu verdețuri. Când au trecut în sălile următoare, cu fripturi, cu dulciuri și cu fructe, era deja sătul, dar învățase ceva din țara care se zice că dă tonul mâncărurilor din lumea arabă.

România a fost în zona de influență arabă, în domeniul mâncărurilor, mai ales în cel al dulciurilor, până după independența față de turci.

Alex, citind o istorie a Clubului, se distra la ideea că similarul său, dinainte cu o sută și ceva de ani, a fost Grigore Capșa al cărui merit a fost că a schimbat cofetăria turcească cu cea franțuzească.

Prin anii 700-800 d.Hr., când europenii se războiau, între autohtoni și migratori, arabii

inventau multe, printre care și dulciurile. După ce inventează popoarele, îți dai seama de starea existentă acolo, adică, viața lor era dulce.

L-au părăsit gândurile, când pe marginea șoselei a apărut raiul. Erau pomi înfloriți, când la noi era totul înzăpezit. Asta compensa lipsa de așteptări din acea deplasare. El activa în industria de înaltă tehnologie, iar acolo putea găsi doar agricultură și domeniile conexe. Când a ajuns acolo, nu era prea încrezător într-o colaborare viitoare.

La Clubul lor, îl aștepta o delegație al cărei conducător era președintele acestuia, care avea 96 de ani.

Cum există dragoste la prima vedere, așa există și compatibilități umane la prima vedere, în afaceri. De când s-au văzut, l-a ținut pe Alex numai în dreapta sa și, dată fiind diferența de vârstă, i-a spus să-i zică „Bunicule". După discuțiile respective, au ajuns la masă. Masa reprezintă un moment foarte important în afaceri, multe decizii importante luându-se la masă, nu în ședințele interminabile. „Bunicul" i-a ținut o lecție privind mâncărurile arabe, pe care nu i-o făcuse nimeni, înainte de întâmplarea de la Beirut.

– Bănuiesc că îți este foame, după drumul de la Cairo și ședința de aici?

– Da, recunosc!

Salatele erau deja pe masă, văzându-le, mintea îl ducea la experiența libaneză, dar imediat auzi vocea bătrânului:

– Nu te sătura cu salate, că urmează multe feluri, ăsta este doar începutul!…

– Da, mulțumesc! Nu i-a spus de Beirut, la lăsat să aibă satisfacția de a-l învăța.

A urmat avalanșa de mâncăruri pe care, de data aceasta le-a savurat în ordinea și proporțiile corecte, după care o discuție liberă, lejeră, de oameni sătui. Când credea că totul s-a terminat, a mai apărut ceva, cu un protocol aparte.

– Oh! Nu, nu mai pot, a fost reacția lui Alex, ca a unui nepot răsfățat.

– Nu se poate! Aceasta este mândria gazdei și a întregii bucătării arabe. Trebuie s-o mănânci!

A mâncat-o și chiar i-a plăcut. Era un fel de colivă, garnisită cu multe dulciuri, care se nume, în traducerea românească „Mama lui Ali”. A constatat, ulterior, și în alte părți, că era un obicei. Au continuat discuția:

– Tot timpul ați trăit în Alexandria?

– Da, aici m-am născut. Nu aș pleca de aici, pentru nimic în lume. Unde mai poți găsi așa ceva, 30 de grade, vara și 20 de grade, iarna? Oriunde, altundeva, este ori prea cald, vara, ori prea frig, iarna.

– Da, nu știam... Dar cum de nu este mai cald, vara, în această zonă?

– Este Delta Nilului, o arie foarte întinsă de umezeală și verdeață, care se constituie într-un microclimat.

– Aveți relații comerciale cu România de mult timp?

– De când mă știu! Am făcut comerț cu cereale, cu țara voastră, chiar înainte de a veni comunismul la voi.

– Sunteți mulțumit?

– O lecție pe care am învățat-o de multă vreme, este că afacerile se fac pe termen lung și foarte lung. Un an este mai bun, altul mai rău, dar pe total este bine. Cu cerealele nu am nicio problemă, dar am cu tractoarele. Ai voștri nu mai livrează, ori noi, aici, în Egipt, am crescut cu tractoarele voastre. În limba egipteană la tractor i se zice „Universal", după numele firmei voastre de comerț care le vindea aici. Înțelegi cât de populare sunt și, deodată, nu mai putem cumpăra! Chiar te rog să te interesezi de această situație.

Discuția a continuat, Bunicul făcându-i lui Alex un adevărat curs de comportament în afaceri, pentru a nu deranja partenerul de discuții cu gafe legate de aspectele sau faptele dezagreabile pentru celălalt, o adevărată colecție de „Așa nu!...".

Pe unele dintre ele le mai știa, dinainte, dar pe altele, nu.

Afla cum, în lumea arabă, nu este bine să stai picior peste picior, mai ales să ți se vadă talpa piciorului, să nu vorbești despre femei sau despre evrei; la evrei, să nu vorbești despre arabi sau despre ultrareligioși; la indieni, să nu agresezi animalele, mai ales vacile; la chinezi, să nu critici mâncarea lor, mai ales să refuzi ouăle negre sau creierul de rață; la japonezi, să nu-i compari cu americanii sau cu europenii, mai ales cu germanii și să știi că cifra fatidică este 4; la americani, să nu-i compari cu rușii; la ruși, să nu-i compari cu americanii; la italieni, să nu-i lauzi pe francezi sau să pronunți cuvântul „mafia”; la francezi, să nu-i lauzi pe englezi sau pe germani; la germani, să nu-i lauzi pe englezi, pe francezi sau să-i compari cu japonezii; la englezi, să nu-i lauzi pe francezi sau pe germani; la belgieni, să nu-i lauzi pe olandezi; la olandezi, să nu-i lauzi pe belgieni etc. A mai adăugat și Alex două poziții la acea enumerare: la români, să nu-i lauzi pe unguri și la unguri, să nu-i lauzi pe români, pe care Bunicul nu le știa.

Referitor la discuția privind exporturile tractoarelor românești, a ajuns acasă cu bucuria avocatului începător care rezolvase un proces

de al tatălui său într-o singură înfățișare. A fost foarte dezamăgit să constate că toate insistențele de a continua livrarea de tractoare românești, nu doar în Egipt, ci și în Iran, Turcia, Kazahstan, Azerbaidjan etc. au fost „încununate" de insucces. Responsabilii fabricii care le producea au considerat ca este mai importantă construirea unui cartier de blocuri, pe terenul unde se afla fabrica, decât continuarea producerii de tractoare.

Egiptul a rămas un cap de pod pentru relațiile din zonă, fiind o țară foarte compatibilă cu România, cu relații diplomatice și economice de mai mult de o sută de ani.

O experiență interesantă a avut-o și în Libia, în ultimii ani ai lui Muammar Gaddafi, când pericolul era maxim. Apăruse la orizont o dezghețare a relațiilor Libia-SUA, dar factorii politici din România considerau că este riscant să semneze acorduri la nivel de stat, dar voiau să reia negocierile privind recuperarea unei datorii pe care Libia o avea față de țara noastră. Așa s-a trezit, Alex, conducând o delegație de oameni de afaceri, majoritatea din lumea petrolului și gazelor, unde scopul era semnarea unui acord cu Ministerul Economiei de acolo, după o lungă perioadă de lipsa oricăror relații oficiale.

Membrii delegației, majoritatea, oameni cu experiență bogată pe această relație, care au știut cum să camufleze bine recipienții cu alcool, pentru cele câteva zile petrecute acolo. Se cunoșteau cazuri când românii care lucrau acolo au făcut pușcărie pentru că au improvizat producerea de alcool la fața locului, din resturi de banane, portocale, mandarine etc. Pentru cei care doar treceau pe acolo, mai închideau și autoritățile locale ochii.

În prima seară petrecută acolo, la masă, într-un restaurant foarte bun, s-au pus băieții noștri pe o partidă de bancuri, inclusiv multe despre Gaddafi, care circulau din plin. La un moment dat, un individ, care se vedea de la o poștă că era ofițerul locului, s-a dus la Alex și i-a zis să le spună celor din delegație să nu mai pronunțe numele conducătorului suprem libian, că aceasta declanșează automat dispozitivele de înregistrare.

În zilele următoare au avut loc negocierile și acordul s-a semnat. Acesta a însemnat reluarea unei activități economice, în special în domeniul forajelor.

Mandatele la conducerea Clubului le-a încheiat cu deschiderea unui centru expozițional permanent la Sharjah, statul geamăn cu Dubai, în cadrul Emiratelor Arabe Unite.

Peștele de la cap se împute

După schimbarea de epocă din anul 1989, ca la oricare astfel de ruptură care s-a întâmplat și în alte părți ale lumii, politica s-a schimbat, dar oamenii nu. Așa cum în Germania, denazificarea s-a realizat cu foști naziști, în Italia, defascizarea s-a instituit cu foști fasciști și în România, decomunizarea s-a făcut cu foști comuniști.

Din acest motiv, într-o perioadă destul de lungă, asistăm la măsuri de dreapta, impuse de alinierea țării la diverse politici comunitare, europene sau internaționale, luate sau aplicate cu un iz comunist evident.

Oamenii, din toate categoriile sociale sau profesionale, căutau să aibă tot mai mult din ceea ce în trecut le era interzis sau foarte greu de obținut. Apare o goană după excursii în străinătate,

o pornire bolnăvicioasă de a avea cât mai multe case, o dorință generală de a deține, meritat sau nu, cât mai multe diplome etc.

Noțiunea de om de afaceri se găsea, și ea, printre cele care fuseseră, practic, interzise în comunism și care era dorită de oricine. A fi om de afaceri era o fală pentru oricare individ care avea mulți bani, indiferent de modul prin care îi obținuse. Moșteneai o avere și, brusc, deveneai om de afaceri, deși nu făceai nimic altceva decât să consumi agoniseala înaintașilor.

Clubul era un amalgam de indivizi care combinau deținerea unor averi cu știința de a conduce. În limbajul americanizat actual, erau patroni și manageri. Unul dintre ei glumea, spunând că, dacă ar fi câștigat Germania războiul, s-ar fi numit führeri!...

Cine au fost primii patroni?... Cei care au făcut, mai mult neoficial, bani, înainte de revoluție: speculanți cu mărfuri românești care lipseau din comerțul socialist, contrabandiști cu produse străine care nu se vindeau în țară, ciobani, medici, profesori meditatori etc. Ulterior au apărut îmbogățiții din privatizări și retrocedări, o parte din ele frauduloase.

Perioadele postrevoluționare pot fi categorisite, din punctul de vedere al poziției puterii politice față de mediul de afaceri, după

președintele care s-a aflat în fruntea țării, deși constituțional părea că acesta n-ar avea prea multe puteri, totuși conduita lui conta mult pentru reprezentanții puterilor executive, legislative și judecătorești.

Nostalgia dictatorului înțelept

Primele două mandate ale Președintelui Ion Iliescu, 1990-1996, sunt caracterizate printr-un amestec de nostalgie comunistă cu dorința de îmbogățire a noilor politicieni și a foștilor securiști, care își disputau deja viitoarea putere economică, fiind atenți să nu supere forurile europene și euro-atlantice, unde sperau să intre într-un viitor apropiat. Nu este adevărată ideea că puterea politică din acea perioadă nu ar fi dorit integrarea în Uniunea Europeană, ci din contră, și-o dorea foarte tare, văzând în aceasta o legitimare a sa. Reprezentanții de la vârful puterii erau conștienți de reținerea manifestată de conducerile multor țări vest-europene, considerându-i, pe bună dreptate, drept continuatori ai foștilor conducători comuniști. În acest

sens, inițiatorul Strategiei de la Snagov, care a condus la aderarea României la Uniunea Europeană, a fost Președintele Ion Iliescu.

Primul prim-ministru, Petre Roman, a compensat acuzațiile de pro-comunism cu o pregătire individuală impecabilă, profesor universitar, bun cunoscător a mai multor limbi străine.

Totuși, afirmația dânsului că industria românească este o grămadă de fier vechi a constituit un motiv pentru privatizările subevaluate care urmau să vină. A avut o poziție incorectă și față de domeniul cercetare, pe care l-a caracterizat ca fiind unul care trebuie să dispară, că a trăit numai de pe urma Elenei Ceaușescu.

Următorii doi, Teodor Stolojan și Nicolae Văcăroiu, oameni cu mare experiență economică, au fost niște buni manageri, fără prea mare implicare politică. Au contribuit la o relativă stabilizare a mecanismelor într-un început de economie de piață.

Dacă Nicolae Văcăroiu a căutat să înscrie România, păstrând proporțiile, pe calea unor bune practici europene, Teodor Stolojan a avut câteva idei originale care i-au umbrit mandatul. Una dintre acestea, cea mai cunoscută, a fost cea referitoare la naționalizarea valutei din conturile firmelor, măsură incompatibilă cu o presupusă economie de piață către care tindeam. A

doua a fost afirmația, din fericire neurmată de fapte, că soluția cea mai bună pentru cercetarea românească ar fi închiderea totală a acesteia.

Tocmai acest domeniu, insuficient de bine cunoscut și apreciat de predecesorii săi, dar și de cei mai mulți agenți economici, cercetarea, a fost unul în care Guvernul Văcăroiu a punctat pozitiv. Astfel, în anul 1993, într-o perioadă de totală degringoladă, a inițiat o dezbatere cu factorii implicați ai domeniului în urma căreia s-a organizat o expoziție națională care inventaria ce mai este viabil în țară. Aceasta s-a constituit într-un forum de discuții, unde Președintele Ion Iliescu, Primul Ministru și aproape jumătate din membri Guvernului au luat cunoștință cu realitățile momentului și au găsit, în final, niște măsuri legislative de redresare.

CINCISPREZECE MII DE SPECIALIȘTI PENTRU NIMIC

Mandatul Președintelui Emil Constantinescu, privit din punctul de vedere al mediului de afaceri, a fost foarte agitat și ineficient economic.

O primă prioritate a acelor vremuri a fost privatizarea. Deși, cantitativ, aceasta a ajuns la proporții greu de imaginat anterior, calitativ, multe au fost total inoportune. Unele au avut ca scop cumpărarea firmelor românești de către competitorii lor externi pentru a le cuceri piață și apoi au fost închise, altele au fost luate doar pentru utilizarea terenurilor de sub ele pentru diverse proiecte imobiliare.

Referitor la politica monetară, în timpul Guvernului Ciorbea a avut loc cea mai mare

devalorizare din această perioadă, s-a ajuns la inflație de peste 150%.

Alex se implicase mult în promovarea pe piața internațională a firmei pe care o conducea, văzând în aceasta singura soluție de existență viitoare. După ce, ani la rând, a avut printre puținele standuri la Târgul Internațional de la Hanovra, cel mai mare din lume, în domeniul industrial, ajunsese să aibă niște relații apropiate cu cei de acolo, luând în discuție chiar ideea ca România să fie țara invitată, care însemna foarte mult în nivelul impactului de promovare, dar implica și un angajament financiar mai ridicat, precum și prezența Primului Ministru la festivitatea de deschidere, alături de Cancelarul Germaniei. Reușise să aibă o discuție cu Victor Ciorbea, a cărui singură reacție a fost că este bucuros că mai există un român care crede că el va mai fi Prim Ministru peste cam două luni, când urma să se deschidă târgul respectiv. Într-adevăr, peste vreo două săptămâni de la acea discuție, acesta a fost schimbat din poziția de șef al Guvernului.

Povestea de campanie electorală, cu cei 15 000 de specialiști, s-a constatat a fi doar o... poveste. Nu de puține ori, am observat că, la diverse ieșiri publice, după ce un consilier aducea un material pregătit inițial, pe care îl punea pe pupitru, Președintele Emil Constantinescu

scotea un bilețel din buzunar, pe care-l citea neglijând total punctul de vedere elaborat de către consilierii săi.

Un total paralelism al Președintelui Emil Constantinescu față de mediu de afaceri, Alex avea să-l constate când l-a însoțit pe acesta într-o vizită oficială în Germania.

Era pe la sfârșitul anului, după 15 decembrie, când majoritatea oamenilor de afaceri importanți din cea mai puternică țară a Europei se afla, an de an, în țările calde. Și totuși, sala mare a Camerei Federale de Comerț de la Bonn era plină de afaceriști germani care comentau negativ alegerea datei acestei vizite. A urmat cuvântul președintelui român, în limba engleză, deși i se adusese la cunoștință că există traducere simultană. Însă cea mai nepotrivită situație a fost când, în cadrul discursului oficial, a început să-i compare pe nemți cu japonezii, în defavoarea celor care îi erau gazdă, moment în care au fost multe comentarii printre cei din sală.

Și, ca și cum nu fusese de ajuns pentru acea zi, a urmat protocolul final, pregătit de Ambasada României, care a pus în comun tratațiile pentru șoferi și autorități. La intrarea în sală a oficialităților, mesele erau goale. Cei ce fuseseră acolo în timpul derulării întâlnirii oficiale consumaseră deja totul.

Și acolo, Președintele neglijase materialul pregătit de consilieri, vorbind liber… S-a văzut cum!

Clubul era puternic implicat în activitățile de pregătire a aderării țării la Uniunea Europeană. Alex venea după o experiență importantă în cadrul Comisiei de Integrare Europeană, condusă de către ministrul Alexandru Herlea, unde, în calitate de președinte al Organismului Național de Standardizare, alături de omologul său de la Organismul Național de Acreditare, erau singurii membri neguvernamentali. Primul președinte al Delegației Europene în negociere, o doamnă din Suedia, a renunțat după o tentativă de a participa personal la împărțirea unui fond între câteva zeci de organizații ale rromilor. I se ceruse inițial să nu participe că, din experiențe anterioare, astfel de evenimente se termină rău. Nu a ascultat sfatul, reluând, a nu știu câta oară, neîncrederea în partea română. În final, nu mai găsea ușa de ieșire a sălii… Există un Dumnezeu al românilor!… Cu acea doamnă la conducerea negocierilor, cred că acestea nu se terminau nici până astăzi.

A urmat un italian, care era mai pe stilul românilor.

Când, după Consiliul European de la Copenhaga, România a intrat în faza negocierii efective a dosarelor, Clubul, ca organizator al Alianței

pentru Dezvoltare Economică a României (ADER), a intensificat acțiunile pregătitoare. Multe lucruri nu erau înțelese corect nici măcar de participanții la acele discuții, situate la nivelul de vârf al unor instituții specializate.

Impedimentul principal consta în schimbarea punctului de vedere de la nivelul național la cel al Uniunii Europene, în cazul aderării, iar românii nu sunt, încă, pregătiți pentru acceptarea pierderii unor atribuții naționale în favoarea celor europene. Și Alex avea unele reminiscențe naționaliste, unele în afara logicii, mai ales în ceea ce privește problema proprietății și prețurilor resurselor naturale. A învățat multe dintr-o discuție cu ambasadorul Danemarcei la București, din acea perioadă, profesor de economie:

– Domnilor, este vizibil, din acest proces de negociere, că dumneavoastră nu înțelegeți diferența dintre prețul unor produse și servicii în România, înainte de aderare, și ce se va întâmpla după aderare.

– Domnule ambasador, prețul este ceva legat de costuri, care, înainte și după aderare, sunt tot aceleași, comentă cineva din sală.

– Da, dar după aderare va trebui să acceptați niște prețuri bazate pe costurile de la nivelul Uniunii. Dacă prețul vostru intern este mai mic, foarte bine, veți vinde la prețul european și veți

face un profit mai mare. Ce este rău în asta? Așa cum este la gazele naturale…

– Păi este rău, că noi, care avem gaze naturale, vrem să le vindem cetățenilor noștri mai ieftin decât străinilor!

– Nu este corect… Trebuie să vindeți la toți cu același preț, cel european. Mai rău va fi la mere și cartofi, în general la produsele agricole, unde prețul vostru intern este mai mare decât cel european și produsele din Polonia, Grecia etc. vă vor invada piața.

– Iar nu este corect!

– Măi oameni buni, voi dacă vreți să intrați în Uniunea Europeană, atunci va trebui să vă adaptați regulilor acesteia.

Iată, vă mai dau un exemplu. Să presupunem că fiul dumneavoastră va avea, la un moment dat, trei case identice: una construită de el, din munca lui, alta moștenită de la voi, părinții lui, și alta de la socri. El a simțit sacrificiile construirii acesteia doar pentru una, pe celelalte le-a primit pur și simplu. Dacă va voi să le vândă, să se mute de tot în altă țară, cu ce preț le va vinde?… Va vinde cu prețuri diferite, proporționale cu eforturile făcute de el?… Nu!… Le va vinde pe toate cu același preț, cel al pieței din acel moment!… Evident că profitul va fi diferit pe cele trei case!…

În cazul cu gazele, faptul că România dispune de rezerve proprii o va ajuta să obțină niște profituri mai mari, dar nu să vândă la un alt preț, pe piața internă. Ce va face cu acel profit este alta treabă, face parte din altă legislație. De exemplu, va putea să suporte niște ajutoare pentru persoanele sărace care nu pot suporta noul preț, cel de după aderare.

Capitalismul de cumetrie

Mandatul al treilea al Președintelui Ion Iliescu relua, în relația cu mediul de afaceri, o parte din metodele fostelor mandate, dar pe o treaptă superioară de evoluție. Faptul că poporul român a vrut o revenire la cel ce a jucat un rol important în revoluție, deși, încă, mai avea o serie de apucături comuniste, arăta că amețeala de măsuri de dreapta făcută de oameni nepricepuți la economie, din perioada regimului Emil Constantinescu, cu excepția celor din perioada Guvernului Mugur Isărescu, care a fost foarte util societății, dar a venit prea târziu, arăta că românii preferă strategia pașilor mici, care oferea mai multă stabilitate. Și desemnarea Primului Ministru indica o tendință spre modernism. Adrian Năstase, om foarte educat,

profesor universitar, cunoscător a mai multor limbi străine, deși nu avea experiența economică a lui Nicolae Văcăroiu, reprezenta un nou val al socialiștilor europeni, dispus să intensifice atragerea de investiții străine, să facă eforturi în dinamizarea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană și de a face pasul decisiv pentru primirea României în NATO.

În acest sens, au fost înființate instituții specializate. Pentru urmărirea unei politici unitare față de investitorii externi, a decis formarea Agenției Române pentru Investiții Străine, instituție care a pregătit terenul pentru investiții majore, precum PETROM, BCR etc., deși, ulterior, s-a reproșat acestei politici neglijarea unor interese naționale din dorința, declarată, de a intra mai repede în cele două organisme internaționale menționate mai sus. Adică, s-a acceptat un joc de tipul „privatizări contra voturi", care, în final, și-a atins scopul preconizat.

Pentru sprijinirea producătorilor interni, dat fiind faptul că asumarea unei politici favorabile integrării europene schimba cu totul concepția ajutorului de stat, practicată până atunci, guvernul a încurajat o serie de măsuri sub egida „Fabricat în România".

Acestea însă nu au fost prea eficiente, pe de o parte pentru că erau bazate pe principiul de marketing, corect de altfel, că „promovarea

costă", iar firmele românești încă nu se obișnuiseră cu această deviză, iar pe de altă parte pentru că patronii români ajunseseră, deja, să nu mai aibă încredere în inițiativele guvernamentale.

O inițiativă bună a Guvernului Adrian Năstase a fost încurajarea întoarcerii în țară a absolvenților merituoși ai marilor universități ale lumii, și nu erau puțini.

Clubul s-a implicat în această acțiune, Alex participând, alături de personalități ale mediului de afaceri, mediului academic, reprezentanți guvernamentali, la mai multe întâlniri cu astfel de absolvenți, unele încununate de succes. S-au întors, la nivel național, câteva sute de copii excepționali, care, din păcate, au devenit țintele politice ale viitoarelor guverne, de alte orientări politice. Mulți dintre aceștia s-au reîntors în străinătate. Păcat, ei ar fi putut, realmente, întări grupul de tehnocrați, foarte util într-o societate, mai ales în momentele de blocaje ale guvernărilor politice. Mai târziu, și bruma de tehnocrați existentă în România a fost compromisă până la un „guvern de tehnocrați", implicat în jocurile politicienilor.

Președintele Ion Iliescu, în numele Instituției Prezidențiale, a acceptat o inițiativă a Clubului de a institui și în România cel mai înalt nivel de premiere pentru agenții economici. Modelul

fusese dezvoltat în SUA, prin așa numitul „Malcolm Baldrige National Quality Award", care se înmâna de către Președintele Statelor Unite, pe baza unor evaluări foarte serioase, făcute de o instituție specializată, pe baza unor criterii denumite „The Malcolm Baldrige Criteria for Performance Excellence". Malcom Baldrige a fost unul dintre cei mai renumiți șefi ai Departamentului de Stat pentru Comerț ai SUA, în mandatul lui Ronald Reagan, iar sora sa, Letitia Baldrige, a fost printre cei mai mari specialiști în domeniul eticii mediului de afaceri.

Pe acest model s-a înființat în România „Fundația J.M. Juran", care acorda „Premiile J.M. Juran", ambele purtând numele unuia dintre cei mai mari calitologi ai lumii, de origine română, cu mari merite în redresarea economică a Japoniei, după Al Doilea Război Mondial. O bună parte din Teoria Managementului Calității, care stă la baza Standardelor de Managementul Calității din Seria ISO, aparține conceptual acestui mare savant.

Primii doi președinți ai acestei instituții au fost dați de Club, Înțeleptul fiind primul, iar Alex al doilea.

Meritul Președintelui Ion Iliescu este acela că a acceptat acest model și, de la instituirea respectivelor premii până la finalul celui de al treilea mandat al său, a organizat la Palatul

Cotroceni, în condiții foarte bune, acele „Gale de Înmânare a Premiilor Juran", excelente ocazii de a arăta că țara noastră face eforturi pentru a intra în rândul lumii civilizate a mediului de afaceri, stabilind niște criterii clare de evaluare a excelenței economice.

Președinții următori nu au continuat, din păcate, această bună practică.

Demonizarea deșteptăciunii și elogiul prostiei

Mandatele Președintelui Traian Băsescu au venit, cumva, într-o evoluție sistemică.

Într-o ciclicitate care nu mai trebuie de mult timp dovedită, poporul s-a săturat de capitalismul paternalist, „de cumetrie", denumit chiar de către Președintele Ion Iliescu, nu creatorul, ci ocrotitorul său – și a dorit mai multă adrenalină, cum spun puștii de azi pe la toate colțurile de stradă. În democrație, denumită de unii „triumful prostiei", pentru că nu cred că există vreo societate în care majoritatea populației să fie formată din oameni deștepți, poporul obține, totdeauna, ceea ce vrea.

Așa a ajuns să conducă România cuplul Traian Băsescu – Călin Popescu-Tăriceanu, realitate

care dovedește că dialectica are și variantă capitalistă, nu numai marxistă.

Au construit împreună preluarea puterii politice și au primit degeaba România, care mai avea multe de jecmănit, deși Radu Vasile spunea, înaintea lor, că în țara asta nu mai este nimic de furat.

Președintele Traian Băsescu voia să organizeze toate entitățile caracteristice unei națiii, ca pe un vapor, unde căpitanul este și administrator, și comandant militar, și ofițer de stare civilă, și popă etc. Nu a putut scăpa de Tăriceanu, care, forțat de împrejurări, a fost, pentru un mandat de patru ani, un fel de „șef al echipajului".

Referitor la Club, Alex îl cunoscuse pe viitorul președinte ca Primar al Municipiului București, când participase, în numele oamenilor de afaceri din capitală, împreună cu Tătucul, la o discuție privind ruperea Clubului pe țară de filiala lui bucureșteană, presată de Împăratul, urmat de câțiva șefi de reprezentanțe județene, mai oportuniști.

Primarul, precum un căpitan de vas, a fost scurt și ferm:

– Susțin varianta ruperii!... De ce, eu, sau altul care va veni după mine, să nu am o structură proprie pentru legătura cu oamenii de afaceri și să merg prin cea națională, unde prioritar va fi totdeauna Primul Ministru?...

Tătucul, vizibil descumpănit:

– Dar, domnule Primar, noi avem, în interior, o structură alocată doar Bucureștiului!... Iată, dânsul este șeful acesteia! spuse el arătând spre Alex.

– Da, dar dumneata ești șeful și vei asculta mereu de Guvern nu de mine!

Pe de altă parte, nu voi uita niciodată că, la Sala Mare a voastră, i-ați dat să organizeze Revelionul lui Vanghelie, nu mie. Asta nu se iartă!

Era clar..., dacă primul argument era logic, treaba cu Revelionul părea că îl afectase personal și nu era nimic de făcut.

Primul Ministru era din același partid cu grupul celor ce voiau reforme radicale în lumea afacerilor și apropiați ca persoane, așa că a schimbat legea și în loc să voteze sute de mii de oameni de afaceri pentru alegerea Președintelui Clubului, au votat, conform noii legi, numai 41 de membri, șefii reprezentanțelor județene și, astfel, Împăratul a devenit Președintele Clubului.

Președintele Traian Băsescu, care se potrivea la spirt și spirit cu noul șef al Clubului, și-a început relațiile cu reprezentanții mediului de afaceri prin niște discuții, care se voiau periodice. Cele două părți constau din Împăratul cu

șefii Cluburilor din județe, pe de o parte și Președintele Traian Băsescu, însoțit de consilierul său favorit, pe care Alex îl știa de când fusese ministrul domeniului său, pe de altă parte. Pe acesta din urmă cei din subordinea sa îl porecliseră Nebunul, după excesele sale de comportament, pe care le manifesta aproape la fiecare întâlnire. Le povestea, atunci, cum era un fel de concurs între el și Traian Băsescu, care este cel mai neconvențional ministru.

La una dintre aceste întâlniri, după discursul Președintelui, privind ideile sale despre domeniu, a lansat un dialog cu sala. De obicei cei din sală evitau să intre în discuție cu domnia sa, aflaseră deja de modul său răzbunător de a fi. Împăratul l-a privit dojenitor pe Alex, văzând că ridicase mâna, în sensul că vrea să vorbească. Părea a spune, „ai înnebunit?…”.

– Da, domnule, ce vrei să spui?…

– Domnule Președinte, în primul rând aș vrea să vă mulțumesc că țineți astfel de întâlniri, care sunt o dovada de transparență față de oamenii de afaceri.

– Da, da…, bine!… Să trecem peste introducere!…

– Domnule Președinte, eu vă consider un om deștept, cum deștept mă consider și pe mine. Nu trebuie să ne fie rușine că suntem deștepți, este o mândrie!

– Domnule, mie nu-mi plac lingușelile!

– Aveți răbdare, nu este o lingușire, acum urmează problema.

De ce folosiți cuvântul „deștept" în sens peiorativ? V-am auzit de mai multe ori spunând, în sens negativ, „băieții deștepți din energie", „băieții deștepți din bănci", „băieții deștepți din universități", „băieții deștepți din imobiliare" etc.

– Îî!... Dar eu m-am referit doar la cei care fac lucruri rele!

– Da..., poate au făcut lucruri rele, nu am de unde să știu, dar chiar dacă este adevărat că le-au făcut, de ce să le ziceți „deștepți"?... Denaturați sensul cuvântului! Nu este o treabă de justiție, este o treabă de limbaj.

Întâlnirea s-a oprit atunci. Ulterior, a aflat, de la SPP-istul Președintelui din acea zi, care, întâmplător, îi fusese cândva student, că îl înjurase din plin în mașină. Era cazul să se cam păzească!... După aceea a mai fost în diverse acțiuni unde s-au întâlnit și nu a observat vreun semn de ranchiună, dar îi spunea cam în bășcălie „profesore", semn că-l reținuse. Într-o misiune economică în Egipt, din acea perioadă, chiar l-a luat cu el în prezidiu, ca șef al delegației oamenilor de afaceri care-l însoțea, în sală fiind o mulțime de membri ai guvernului.

Spre deosebire de Tătucul, apropiat al cercurilor de stânga, care se manifesta preponderant în interior, fiind mai mult un arbitru al mediului de afaceri și un intermediar al acestora cu mediul politic, Împăratul era mult mai expansiv, pornit spre exterior. Împreună cu el, Alex participase la întâlniri cu Prințul Albert de Monaco, cu Prințul Felipe al Spaniei, atunci prinț moștenitor, acum Regele Spaniei etc., ceea ce nu era rău, exponenții de vârf ai economiei românești trebuie să se manifeste la nivel internațional, altfel libertățile de toate felurile oferite de integrarea în Uniunea Europeană nu își produceau efectele scontate.

Relația politicieni-oameni de afaceri nu este una simplă. Fiecare vrea sa facă parte și din tabăra cealaltă, fără să dorească să o părăsească pe a sa. Oamenii de afaceri vor să fie și politicieni, pentru a se proteja, iar politicienii vor să fie și oameni de afaceri, pentru a se îmbogăți. Ambele categorii sunt, însă, sub lupa justiției, care, dacă își face treaba corect, respectând legislația din domeniul drepturilor omului și a tuturor celorlalte libertăți oferite de legislația Uniunii Europene (circulația persoanelor, mărfurilor, capitalurilor etc.), este foarte bine, dar dacă economia cade sub influența, nocivă de multe ori în istoria României, a serviciilor secrete, nu mai este bine. Este o problemă care

ține de libertatea competiției, niște oameni de afaceri supuși unui exces de supraveghere sunt mai puțin competitivi decât cei care simt realmente libertatea afacerilor.

Spuneam anterior că, imediat după revoluție, lupta pentru cucerirea puterii economice pe o piață aproape nouă, ca aceea a României din acel moment, a început între noii oameni de afaceri și vechii securiști. Au trecut aproape treizeci de ani de atunci și noii oameni de afaceri au devenit vechii oameni de afaceri, iar vechii securiști au fost înlocuiți de noii securiști, iar cuvântul pușcărie a devenit unul foarte frecvent în limbajul actual al afacerilor. Interesele partizane, ale celor care trebuie să fie doar arbitri denaturează în mod inadmisibil competiția liberă, făcând din conceptul de „economie de piață funcțională", pentru care ne-am luptat atât să dovedim că l-am îndeplinit în faza de preaderare la Uniunea Europeană, o vorbă goală fără niciun corespondent în realitatea românească actuală.

De la începutul primelor mandate ale Președintelui Ion Iliescu și până la finalul celor două mandate ale Președintelui Traian Băsescu, mediul de afaceri românesc s-a schimbat mult și la fel s-a schimbat și percepția acestuia în societate.

La început, voiam supermarket-uri, acum nu prea mai vrem, când am constatat că acestea ne omoară micile noastre afaceri, voiam să intrăm cât mai repede în Uniunea Europeană, pentru a ne plimba fără vize, acum ne deranjează regulile impuse de aceeași instituție, ne-au plăcut exporturile fără taxe vamale, dar nu ne place că și alții au acest drept și ne-au inundat piața cu produsele lor, ne-a plăcut să atragem cât mai multe investiții străine, chiar am făcut legi pentru favorizarea acestora, acum ne deranjează punctul de vedere al reprezentanților acestora, ca participanți la viața socială românească, fiind tot mai multe comentarii privind îngrădirea prin legislație a acestora etc.

Teoria sistemelor ne spune că dacă mai multe mărimi intră în același sistem, vor exista ieșiri similare, singurul care diferă este timpul în care se produce acțiunea respectivă .

Am intrat în Uniunea Europeană, dacă respectăm regulile acesteia, vom ajunge, după un timp specific României, la situația altor țări, care sunt de mai mult timp acolo. Vorba unui hâtru, „pentru cine mai rezistă”!…

Primul pas, cu stângul!

Jumătatea de mandat a Președintelui Klaus Iohannis, care a trecut până acum, ne arată că lucrurile pe care românii le-au dorit, au plătit, au făcut strategii speciale pentru a le aduce în țară, este vorba de investițiile străine, se răzbună, acum, împotriva lor. Le omoară micile afaceri, le iau locurile de muncă, dar, și mai greu de acceptat, nu le aprobă punctele de vedere și modul de viață pe care nu și le mai pot schimba, din motive de vârstă. Noii veniți pe piața muncii autohtonă, corporatiștii, așa cum le place lor să li se spună, ar trebui să aibă eleganța învingătorilor, care nu-și ridiculizează niciodată învinșii. Evident, cale de întoarcere nu există, și nici n-ar fi bine să căutăm, doar că în loc să fie un dialog, se aplică, sub oblăduirea conducerii de la cel

mai înalt nivel, o politică de forță. Pentru a găsi instrumentul sprijinirii oamenilor de afaceri străini, în defavoarea celor autohtoni, a denaturant și domnia sa un cuvânt, „penal", lărgit ca sens și arie de cuprindere și aplicat doar românilor, care încă mai gândesc precum Iliescu, sunt conduși după regulile făcute de Băsescu și sunt tratați, de către președintele actual, ca pe vremea lui Ceaușescu.

Este păcat de sângele vărsat la revoluție, unde nu s-a murit pentru (S)securitate, ci pentru libertate!...

Referitor la politica „pas cu pas", anunțată încă din campania electorală, deocamdată, se observă doar doi pași: pasul 1 – mandatul 1 și, probabil, pasul 2 – mandatul 2.

Bine că, măcar atât, Constituția nu prevede posibilitatea mai multora...

Teama de diversitate naște monștri

Cluburile de azi, ca reprezentante ale clasei de mijloc, tind să se globalizeze, la fel cum fac și cei din celelalte clase, de jos, respectiv de vârf. La nivelul actual de dezvoltare a comunicațiilor și transporturilor, Pământul a devenit prea mic, pentru a nu gândi totul la nivel planetar. Prin aceasta, zone care cândva aveau rezultate deosebite, prin reașezarea valorilor, devin codașe, în politica de haită globală, adică de satisfacerea, cu prioritate, a dorințelor celui mai puternic. Se produce, astfel, o întrepătrundere a claselor, când unul care era în clasa de vârf a unei națiii, să devină un membru oarecare al clasei de jos, la nivelul global.

Sunt mulți care consideră că planeta ar trebui organizată la nivel global, dar aceștia se

împiedică în entități tradiționale, cu puternice legături de coeziune, precum: religii, națiuni, culturi, familii etc.

Pentru slăbirea legăturilor religioase există campanii de slăbire a acestora prin manipulări bine regizate, speculând părțile rele ale acestora: abuzuri ale radicalismului religios, comportamente sexuale neconforme cu dogmele proprii, lăcomia reprezentanților bisericilor etc., care nu că nu ar fi reale, în cele mai multe dintre cazuri, dar se exagerează impactul social al acestora.

Ca reacție, musulmanii protestează violent în toate cazurile de blasfemie, la nivelul Profetului Mahomed, dar creștinii s-au făcut că nu observă preluarea numelui de scenă, „Madonna", de către un personaj din industria de spectacole, care nu are nicio legătură cu un comportament religios decent.

Națiunile, organizate ca state, sunt considerate de mulți exponenți ai mișcărilor globaliste ca fiind depășite, care împiedică libertățile de mișcare a cetățenilor, mărfurilor, capitalurilor etc. și, ca urmare, ar trebui eliminate, în timp, în cadrul noilor structuri administrative asociative.

Este unul din motivele pentru care, recent, s-a eliminat istoria, ca disciplină de studiu, din învățământul preuniversitar.

Cu familia, lucrurile sunt mai complicate pentru că aceasta creează posibilitatea apariției

de urmași, ce presupune întărirea unor legături sentimentale durabile.

O primă cale de atac asupra acesteia este din interior și o reprezintă exagerările politicilor privind drepturile omului pentru „familiile" neproducătoare de urmași, cele de homosexuali, căutându-se o demitizare a relației părinte-copil.

A doua cale intervine din exteriorul familiei, din societate, prin intermediul acestor, foarte actuale, rețele de socializare, care creează o presiune în dezmembrarea familiilor deja formate, prin supraofertarea de parteneriate alternative.

A treia cale este indirectă, prin slăbirea spiritului religios, slăbind, astfel, implicit, și coeziunea familială.

Există, din partea unor cercuri, o dorință, utopică, de a se ajunge la o subordonare unică a tuturor indivizilor de pe planetă. Acestea consideră că, pe calea religioasă, nu s-a reușit atingerea acestui deziderat, existând mai multe religii, iar războaiele interreligioase par a fi de nestăvilit.

O cale a fost lansarea ideii „omului nou". Acesta a avut înțelesuri diferite la Hitler, la Stalin, la Kim Ir Sen etc., dar toate aceste experimente s-au sfârșit cu zeci de milioane de morți, cu tragedii de neimaginat.

Cum de sunt posibile asemenea aberații?... Prin manipulări organizate în presă, în stradă

etc. de către „cluburi" supranaționale, de la toate nivelurile, precum:

– Din clasa de jos: „Desperados", „Al Qaeda", „Revoluțiile portocalii", „Primăvara arabă" etc.;

– Din clasa de mijloc: „Masonerie", „Clubul de la Roma", „Wikileaks", „#Rezist" etc.;

– Din clasa de vârf: „Grupul Rothschild", „Grupul Bilderberg" etc.

Se spune că multe dintre schimbările politice majore, răscoalele și revoluțiile din istorie au avut la bază, direct sau indirect, politicile unor astfel de grupări: Războiul de independență a SUA, Revoluția Franceză, Detronarea lui Alexandru Ioan Cuza, Răscoala din 1907, Revoluția Socialistă din Rusia, Revoluția Română etc.

De altfel, în istorie, legat de zona Țărilor Române, există și priorități notorii ale manipulării prin presă. Se zice, din mai multe surse, că primul om care a fost ținta unei campanii negative prin presa scrisă, tipărită, a fost Vlad Țepeș, la scurt timp după inventarea tiparului, în anul 1450. Acesta, care era o minte luminată a acelor vremuri, dar tocmai de aceea era considerat periculos, crescuse prea mult în influență și trebuia ca aceasta să îi fie limitată. Campania, din aceleași surse, ar fi fost susținută de Matei Corvin, care voia să aibă argumente în fața Papei, de ce nu și-a trimis oștile în sprijinul unei acțiuni militare convenite și conduse de domnitorul

român, împotriva turcilor. Au fost puși niște comercianți să facă scrisori care semnalau pretinse abuzuri, a fost pus un italian să facă un cântec denigrator și așa, ușor, ușor, s-a ajuns la actualul „Mit Dracula”.

In cazul Cehiei, fostă Boemia, manipulările de stradă, sau mai bine zis de palat, susținute prin forță, au fost așa numitele „defenestrări”, adică, aruncarea pe fereastră a celor care nu conveneau la acel moment. Acestea reprezintă linia principală a istoriei acestei țări. Una dintre acestea, printre primele, a constituit fitilul care a declanșat războiul de o sută de ani, iar cea mai recentă a fost prin anii 1940.

Filosofia acestor politici este principial greșită!...

Presupunând, că s-ar reuși o hegemonie planetară unică, tot nu s-ar elimina dezechilibrele economice, mișcările sociale etc.

Prin similitudine, deși toată energia Pământului vine doar de la Soare, care-l luminează pe tot la fel, fără discriminare, totuși, există vânturi..., există valuri!...

Să luăm aminte de la natură!...

Cuprins

Știința și politica în viziunea unui tehnocrat,
cuvânt-înainte de Ion C. Ștefan 7

Să luăm aminte de la natură!..... 11
Bolnav de dragoste de oameni..... 16
Dreptatea se cucerește!..... 21
A fi sau a nu fi, în afaceri!..... 31
Automobilul, pâinea noastră cea de toate zilele... 42
Regenerarea energiei noastre se face fără noi!..... 54
Raiul Egiptului 61
Peștele de la cap se împute 69
Nostalgia dictatorului înțelept..... 72
Cincisprezece mii de specialiști
pentru nimic..... 75
Capitalismul de cumetrie..... 82
Demonizarea deșteptăciunii
și elogiul prostiei 87
Primul pas, cu stângul!..... 95
Teama de diversitate naște monștri..... 97

De același autor:

Echilibrul marinarului, roman, Editura AGIR, București, 2006.*
Punctul de sprijin, roman, Editura AGIR, București, 2007.*
Reinventarea omului, eseu, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.*
Omul ciclic, poezie, Editura AGIR, București, 2013.
Taxa lui Caron, poezie, Editura Editgraph, Buzău, 2014.*
Universul ciclic, poezie, Editura Laurent, București, 2015.*
Românul ciclic, eseuri, Editura Arefeana, București, 2015.*
Dominoul iubirii, roman, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2015.*
Dominoul iubirii. Raiul, roman, Editura Arefeana, București, 2016.
Sistemismul, filosofie, Editura Favorit, București, 2017.*
Grădina Domnului, poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017.*
Ioșca, Sică și Mitică, teatru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017.**
Zâna și Viața, roman, Editura Arefeana, București, 2017.*
Ingineri, scriitori și publiciști, istorie literară, Editura AGIR, București, 2017.*

* Există și variantă electronică postată pe site-ul: https://issuu.com/nicolaevasile
** Există și variantă electronică postată pe site-ul: http://www.poezie.ro/index.php/author/0039629/Nicolae_VASILE

Cărți tipărite la Editura Arefeana:

Elena Bădescu-Aref, *La Ostrov*
Ion C. Ștefan, *Supraviețuirea prin cuvânt*
Ion Nica, *Spre nașterea din nou*
Gh. Duță-Micloșanu, *Întoarcerea lui Tarzan*
Ion C. Ștefan, *Comentarii și sinteze literare*
Gh. Duță-Micloșanu, *Cer vegetal*
Dorina Donea, *Convergences thématiques dans la légende de Maistre Manole*
Ion C. Ștefan, *Ora de dirigenție a vieții*
George Șovu, *Dragoste și moarte*
Cătălin Tuță George, *Cântece pentru mileniul trei*
Ion C. Ștefan, *Literatura română în liceu*
Ioana Diaconu, *Limba și literatura română*
Dorina Donea, *Les fonctions des objets dans les nouvelles de Guy de Maupassant*
Ion C. Ștefan, *Dialog la timpul viitor*
Marcel Crihană, *Lingviști și filologi*
Cristina Ștefan, *Datoria de existență, aspecte privind maternitatea*
Ioana Diaconu, *Limba și literatura română, bacalaureat 2000*
Gh. Bulgăr, *Carnet francez (Paris, 1965-1967)*
George Șovu, *Misterele din vila părăsită*
Dorina Donea, *La légende de Maistre Manole, universalité et spécificité*
Ion C. Ștefan, *Observator în banca din spate*
Victor Stoleru, *Remember*
Monica Pericleanu-Grigore, *Ieșirea din turnul de fildeș*
Maria Marin, *Între răsărit și apus*
Gheorghe Vrabie, *Introducere în etnografie*
Gh. Duță-Micloșanu, *Anotimpul genezei*
Vilia Banța, *Geometrie glisantă*
Ion C. Ștefan, *Gânduri la răscruce de milenii*
Otilia Zaharia, *Exil interior*
Cristina Popa, Diana Arfir, Florina Mindu, *Florile adolescenței*
Gh. Bulgăr, *Carnet francez II (Lyon, 19781980; Bordeaux, 1988-1990)*
Otilia Zaharia, *Ineditele destine*
Ion C. Ștefan, *Ceremonii solare*
Nicolae Tudor, *Iubirea ca salvare de timp*
Coriolan Gheție, *În dialog cu istoria*
Ion C. Ștefan, *Femeile din oglinda retrovizoare*
Ilie Cârstea, *Viață de zburător*
Victor Stoleru, *Ipostaze de istorie literară*
Valentina Neofitos, *Imagini și gândiri*
Nicolae Tudor, *Vremelnicie și permanență*
Liviu Bulgăr și Ion C. Ștefan, *Un om pentru eternitate*
Omara Costinescu, *Povestirile Teodorinei*
Ion C. Ștefan, *Alfabetul învățăturilor*
Eugenia Glie, *Pe drumurile vieții*
Otilia Zaharia, *Galeria de antichități*
Elisaveta Nica, *Semănători de lumină*
Ion C. Ștefan, *Concepte operaționale*
Constanța Cristescu, *Cântările vecerniei*
Dumitru Dumitrică, *Icoane din trecut*
Valentina Neofitos, *Repoetizări din lirica germană*
Nicolae Tudor, *Creanga de măslin*
Gh. Popescu-Ger, *Pe cărările gândului*
Ion C. Ștefan, *Femeia necunoscută*
Bucur Popescu, *Poezii pentru toți românii*
Otilia Zaharia, *Recviem pentru Euridice*
Mihaela Dumitru, *Istoria aventuroasă a cuvintelor*
Magdalena Pena, *Liana*
Cristina Ștefan, *Familia monoparentală. O abordare politică*
Maria Marin, *Soarele răsare pentru toți*
Valentina Neofitos, *Spicuiri din viață și natură*
Gh. Popescu-Ger, *Psalmii păpădiei*
Floarea Necșoiu, *Fructe... flori... frunze...*
Maria Marin, *Întotdeauna, în același loc*
Ion C. Ștefan și Cătălina Soare, *Contribuția lui I.L. Caragiale la dezvoltarea limbii române literare*
Nicolae Tudor, *Iubirea, un nimb primit prea târziu*
Victor Stoleru, *Fragmente de istorie literară*
Otilia Zaharia, *Cursa vieții*
Geo Dobrin, *Povestiri din Luminiș de Soare*
Octavian Păun, *Stau pe țărmu-albastru*
Radu Gheorghe Zaharia, *Vreau să-mi trăiesc viața*
Gheorghe Marin, *Escapada*
Eugenia Glie, *A răsărit steaua*
Valentina Hacerian, *Timp pentru vecernii*
Valentina Neofitos, *Spiritul elenic în poezia lirică greacă*

Bucur Popescu, *Poezii*
Cornel Negrea, *Talpa iadului*
Magdalena Pena, *Cântecele inimii*
Ion C. Ștefan, *Lumina din oglindă*
Floarea Necșoiu, *Cioburi și așchii*
Cornel Roman Rotaru, *Esenieni*
Nicolae Tudor, *Drum printre scrieri*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Același vals*
Stanciu St. Stănciulescu, Ion St. Stănciulescu, *Aref. Monografia satului*
Cezar Bădescu, *Răsăriți în Luminiș de Soare*
Nicușor Constantinescu, *Amprenta sufletească*
Magdalena Pena, *Iubirea cea mare*
Valentina Neofitos, *Unicitate*
Nicolae Tudor, *Drumul iubirii*
Victor Stoleru, *Reliefuri dispărute*
Cristina Ștefan (editor), *Conspirația tăcerii*
Mihai Bârdici, *Scrisori din labirint*
Bucur Popescu, *Cântece pentru neamul românesc*
Maria Marin, *Minuni cu ochi căprui*
Cornel Negrea, *Eu, zăbăucul, nepotul lui Bachus*
Ana-Maria Oros-Peusquens, *Timpul*
Victor Stoleru, *Recenzii de istorie literară*
Nicolae Tudor, *Drum bun printre scrieri*
Ilie Cârstea, *Din amintirile unui pilot de încercare*
Bucur Popescu, *Cuvinte de lumină pentru poporul meu*
Ion C. Ștefan, *Eseu despre existența umană*, ed. I, II
Magdalena Pena, *Lacrimi și dor*
Gheorghe Duță-Micloșanu, *Liturghii crepusculare*
Valentina Hacerian, *Lumina copilăriei*
Georgeta Gorun, *Cifrul exploziei*
Victor Stoleru, *Eseuri de literatură comparată*
Eugen Cojocaru, *Baladele apoftegmatice*
Valentina Hacerian, *Săbii de paradă*
Geo Dobrin, *Legende din satul soarelui*
Ion C. Ștefan, *Corabia cu amintiri. Prietenii mei scriitori*
Maria Marin, *Credință, nădejde, dragoste*
Florica Gh. Ceapoiu, *Printre crini și albe turnuri*
George Peagu, *Relația interstelară*
Bucur Popescu, *Destăinuiri*
Magdalena Pena, *Drum spre apus*
Geo Călugăru, *Centenarul insomniilor*
Vilia Banța, *Dresorul de umbre*
Cristina Elena Bîrliga, Eugen Cojocaru, *Nasul lui Pinocchio și Niscaiva vocabule cu façon de fabule*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Scrâșnetul saboților*
Doru Popovici, *Nu mai am viitor, ci doar trecut…*
Eugen Cojocaru, *Însemnări despre scriitorul Doru Popovici*
Cezar Bădescu, *Chipul dragei noastre în oglinda amintirilor*
Patricia Avganți-Buican, *Prețul tăcerii*
Gh.C. Doroș, *La poarta luminii*
Gheorghe Păun, *Lumea văzută de un matematician*
Eugen Cojocaru, *Katharsis, Antologie a Salonului literar-muzical „Katharsis", I, II, IV*
Otilia Zaharia, *Amurg medieval*
Constantin Voiculescu, *Articole, eseuri, recenzii*
Vasile Toma, *Leacul de fiecare zi*
Gh. Duță-Micloșanu, *In memoriam*
Ilie Cârstea, *Noua generație*
Nicolae Buzoiu-Arefu, *Plantația de măcești*
Valentina Ristea, *Tenebrele dragostei*
Victor Stoleru, *Eseuri de istorie literară*
Titi Gheorghe Ciulbea, *Tratat de doctrine economice*
Caterina Scarlet, *Treceri fără oprire*
Gh.C. Doroș, *În dialog cu trecutul*
Ioana Stuparu, *Miniona*
Valentina Ristea, *Poem pe calea luminii*
Caterina Scarlet, *Grădinile lui Augustin*
Elena Ionescu-Colcigeanni, *A doua șansă*
Gheorghe Ciulbea, *Căpățâneni, Pământeni și Ungureni*
Ion C. Ștefan, *Întâlnirea de la muzeu*
Nicu Doftoreanu, *Tangouri de ieri, tangouri de azi*
Ion Boștinaru, Gheorghe Ciulbea, *Ion Arsenescu din Berindești, un cărturar de neuitat*
Valentina Ristea, *Magia destinului*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Salonul 4*

Florica Gh. Ceapoiu, *Reverberații pe treptele cuvântului*
Ion Boștinaru, *Sate argeșene de sub munte. Oameni, adevăr, legendă*
Artemiu Vanca, *Nobilul proprietar*
Ion Boștinaru, *Reverberația sentimentelor*
Vilia Banța, *Urcând colina fierbinte*
Gh.C. Doroș, *Liturghii în amurg*
Ion Boștinaru, *Dorurile mele*
Valentina Ristea, *Nevinovata*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Teatru*
Magdalena Pena, *Oglinda timpului*
Artemiu Vanca, *Zori întunecate*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Parodii și scheciuri*
Titi Ciulbea, *Amintiri din cartea vieții*
Ecaterina Chifu, *Croazieră pe Mediterana*
Gheorghe Ciulbea, Ion Boștinaru, *Corbeni. Monografie social-economică*
Aurelia Corbeanu, *Fărâme de gânduri*
Maria Marin-Moga, *De dor*
Vilia Banța, *Invers numărând Niobe*
Ion Boștinaru, *Gânduri transcrise*
Ionel Bădără-Brăileanu, *O posibilă variantă de redefinire a strategiei învățământului preuniversitar românesc*
Valentina Ristea, *Fugarul rătăcit*
Ion C. Ștefan, *Suflet de argeșean. Tablete de scriitor*
Gh.C. Doroș, *Năpăstuiții*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Pasărea sfântă*
Caterina Scarlet, *Realitatea de proximitate*
Gabriela Zăvălaș-Anghel, *De ce iubim bărbații* (ediția a II-a)
Gheorghe Ciulbea, *Cu privire la creativitatea economică*
Ion Boștinaru, *Trecutul ce reînvie*
Gheorghița Stere, *Jurnalul unei vieți zbuciumate*
Ionel Bădără-Brăileanu, *Parabola răspântiei*
Nicolae Vasile, *Românul ciclic*
Dinu Prunescu, *Statuia de apă*
Florica Gh. Ceapoiu, *Anotimpul frunzelor de chihlimbar*
Ion C. Ștefan, *Umbra dintre noi*
Dan Florică, *Momentul adevărului*
Doina Moraru-Epure, Monica Făcăianu-Zodie, *Pe Rin, mai cântă Loreley*
Valentina Ristea, *Cenușa îngerilor*
Ion Boștinaru, *Pe meridianele lumii*
Nicolae Vasile, *Dominoul iubirii. Raiul*
Dan Florică, *Lumina din gutui*
Elena Lupșan, *Poeziile copilăriei*
Victor Pencu, *Elegii de acasă*
Vasile Tonoiu, *Timp grăbit*
Dan Florică, *Pe tărâmul iubirii*
Henri Poincaré, *Valoarea științei. Ultimele gânduri*
Ion C. Ștefan, *Lumea poetului/The Poet's World*
Nică D. Lupu, *Răspântia*
Roxana Mihalcea, *Umbrela trăirilor mele*
Ion Boștinaru, *Sinceritate și lirism*
Dan Florică, *Fluierarul auriu sau Între Alaska și Hawaii*
Victor Pencu, *Stampele luminii*
Vasile Tonoiu, *Risipe ușor grave (O Săpânța pe dos)*
Nicolae Vasile, *Zâna și viața*
Darius Ciprian Petrescu, *Will Connelly și Ordinul celor 1000 de fantome*
Ion C. Ștefan, *Călătorie în lumea cărților*
Dan Florică, *Antologie de micropoezii*
Vasile Tonoiu, *Timp grăbit*
Ion Boștinaru, *Orizonturi lirice*
Caterina Scarlet, *Stabilia și cele șase zâne fermecate*

Prețul de vânzare conține 2%, reprezentând valoarea timbrului literar ce se virează în contul Uniunii Scriitorilor din România deschis la BCR Unirea, București cu nr. RO65 RNCB 0082 0005 0872 0001

Tiparul executat la **Semne**, tel. 021 667 08 20

Teama de diversitate naște monștri

Sunt mulți, oameni grei ai planetei, care consideră că omenirea ar trebui organizată și condusă la nivel global, dar aceștia se împiedică în entități tradiționale, cu puternice legături de coeziune, precum: religii, națiuni, culturi, familii etc., supuse în prezent unor puternice presiuni dezintegratoare.

Filosofia acestor politici este principial greșită!...

Presupunând că s-ar reuși o hegemonie planetară unică, în ideea unei sperate liniștirii sociale, tot nu s-ar elimina dezechilibrele economice, nemulțumirile și mișcările revendicative.

Prin similitudine, deși toată energia Pământului vine de la Soare, care-l luminează pe tot la fel, fără discriminare, totuși, există vânturi..., există valuri!...

Să luăm aminte de la natură!...

ISBN 978-606-8143-91-0